

„...több száz narkós társaságába kerültem...”

Isten nélkül minden csődbe megy a lelkész szerint

(Beszélgetés a 3. oldalon)

„El kell kerülni a pártszakadást”

Bekebelezte-e a kormányt az MSZMP?

Mint ismeretes, az MSZMP szervezeti változásának igénye Tolna megyéből indult. Ez az egyik oka, hogy dr. Jánosi György Tolna megyei elsőtitkár — aki megfigyelőként részt vett a KB ülésén — kéri választjon kérdéseinkre, melyek a hivatalos állásponttal kapcsolatos dolgokról nem szólnak, hiszen azokról e napokban sokat olvashatunk, hallhatunk.

— A legutóbbi ülés, illetve szervezeti változás fordulatot jelent-e az MSZMP életében?

— Fordulatot is, meg nem is, Nagyon nehéz ezt így megítélni. Ez attól függ, hogyan funkcionál az új elnökség, illetve a politikai intézőbizottság. Az viszont igen fontos, hogy valamiféle megegyezés született a párt belüli két legjelentősebb irányzat között, azaz a klasszikusan vett centrum és az úgynevezett józanabb reformszárny között.

— A „józanabb” jelző használata feltétlenül szükséges?

— Igen, hiszen ez egy minősítő jelző... Mert vannak szélsőséges reform-elgondolások, az úgynevezett reformterror képviselői, akik reformokat akarnak időnként a szocializmus-kép megligálásával — és mindezt olyan mód-

szerekkel teszik, ami ellen most már ez a párt is küzd. A kiegyezés azért fontos például az én számomra is, mert jó eszköz a pártszakadás elkerülésére.

— Tehát az intézményrendszer átalakulásával, s ezzel a kiegyezéssel elodázzák a pártszakadást?

— Nem azt mondanám, hogy elodázás... megpróbálják elkerülni a pártszakadást.

— Legalábbis a kongresszusig?

— Én úgy látom, elindult az a folyamat, ami jó esélyt ad arra, hogy a kongresszuson végképp centrumba kerüljön a reformgondolat, s akkor a pártszakadás elkerülhetővé válik. Akkor legfeljebb azzal kell számolni, hogy utólag kiszakad egy-egy csoport a pártból, de ez nem azonos a „szakadással”. Tehát ezért mondom, hogy nem elodázásról van szó, hanem benne van a lehetőség is, hogy az általam jónak tartott módszerrel hosszabb távon is elkerüljük a pártszakadást. Tehát a kiegyezés megtörtént. Ez arra nagyon jó, hogy a kongresszusig valahogy össze tudja rázni a párttagságot, talán erősödik is az MSZMP.

— És tisztul is?

— Igen, tisztul is, bár engem egy kicsit zavar a politikai

intézőbizottság összetétele. Tudniillik az én megítélésem szerint az történt, hogy két új vezetési szint lett a korábbi egyből... Az elnökségben úgy látom, hogy a reformgondolkodás került túlsúlyba.

— Igen, három egy arányban. Ezzel szemben az intézőbizottságban?

— Úgy érzem, hogy a közélet, lassabban, önmagát megfontolva haladó, s realpolitikusan tituláló áramlat a túlsúlyos. Persze, az megítélés kérdése, hogy mi a gyors és mi a lassú. Az én megítélésem az, hogy nincs idő várakozni, nagyon keményen és mielőbb meg kell lépni bizonyos átrendezéseket a vezetési szinten.

— Az elnökség ebben a felállásban nem képes gyorsítani az intézőbizottság döntéseit?

— Az én véleményem szerint most éppen fordított a szereposztás. Mert az intézőbizottságnak kellene kontrollálnia az elnökséget... Mert az világos, hogy most megtörtént egy kiegyezés, egy szolidaritás-vállalás, a két pólus kölcsönösen fölállalja egymást a közelítés érdekében. De ezzel úgy kell számolni, hogy a kiegyezés a deklaráció szintjén megtörtént. Azért kellett volna egy jó erős politikai intézőbizottság, hogy kontroll alatt tudja tartani

az elnökség munkáját. A reformszárny szempontjából jobb lett volna, ha a súlypontozódás éppen fordított lenne. Vagyis az intézőbizottságban kellett volna megerősödni a reformgondolatnak — és akkor teljesen mindegy, hogy az elnökségben milyen egyensúlyra jut a két áramlat egymással.

— Az Ön véleménye szerint az MSZMP ma milyen párt? Szocialista, kommunista vagy marxista?

— Az én megítélésem szerint marxista alapokon álló szocialista párt... Persze, ezzel semmit nem mondtam a dologról, mert előbb tisztázni kellene, mi az a szocializmus-kép, ami felé megyünk... Mert annyiféle szocializmus-kép van, ahányat akarunk... S az apró árnyalatok elvihatnak odáig, hogy a kiindulópont meg a végpont között majdnem radikális különbség látható.

— Úgy hiszem, sokakban fölmerült a kérdés, miszerint az MSZMP egy kissé ravasz, ám nagyon ügyes lépést tett önmaga megerősítésére, és tulajdonképpen bekebelezte a kormányt. Netán a bekebelezés fordítva történt...

— Igazából nem jó a kérdésfeltevés. Mert arról van szó, hogy az MSZMP jelenleg kormányzópárt, s ha úgy tetszik, nagyon szoros együttműködés kell, hogy legyen az MSZMP és a kormány között. Ennek különösen a választások előtt van jelentősége... De például az áhított nyugat-európai demokráciákban is a kormányzó párt elnöke, vagy alelnöke sok esetben egyben a miniszterelnök is.

— Akkor úgy kérdem, hogy valamiféle fordulat állt be napjainkban a kormányban? Vagyis fölállalta ezt a pártot. Ez világosan kiderült.

— Erről van szó. Ugyanis az utóbbi időben sok jel mutat arra, hogy a kormány és az MSZMP központi vezetése között nem stimmel az összhang. Azzal, hogy Németh Miklós fölállalja ezt a szerepet, hogy az elnökség tagja lesz, ezzel azt is deklarálta, amit Ön mond, hogy fölállalja ezt a kormányt, és segíteni akarja a választási munkáját és igenis elismeri, hogy ez a kormányzó párt befolyást gyakorol rá.

— És Pozsgay Imre miért vállalta föl?

Elmarad az MSZDP országos értekezlete

Munkában a pártfőügyész

Az MSZDP Országos Vezetőségének közleménye

A Magyar Szociáldemokrata Párt választott testületei — a vidéki és budapesti végrehajtott bizottságok — 1989. június 24-én Budapesten, a Metró klubban országos ülést tartottak.

Az együttes ülés résztvevői meghallgatták a Szocialista Internacionálén részt vett delegáció beszámolóját, majd a választott testület alakult küldöttség megválasztásával a párt jelenlegi helyzetét.

Tuboly János, a Zala megyei szervezet titkára előterjesztése alapján a testület dr. Révész András idős korára és egészségi állapotára való tekintettel — érdemei elismerése mellett — felmentette pártelnöki tisztességéből és tiszteletbeli elnöknek hagyta meg.

Ezt követően határozattal feloszlatta az eddigi ideiglenes országos Elnökséget és helyette huszonegy tagú Országos Vezetőséget választott, amely az október második felében megtartandó kongresszusig látja el feladatát.

A párt új elnöke Baranyai Tibor lett, titkárai Bácskai Sándor

és Takács Imre, főügyésze dr. Borbély Endre, sajtófőnöke Gócze Tibor.

A vidéki küldöttek javaslatának helyt adva a megválasztott Országos Vezetőség a választott testülettel együtt úgy határozott, hogy a július 1—2-re a Vigadóba meghirdetett országos értekezletet — megfelelő előkészítés hiányában — nem tartja meg, ezúton lemondja.

Egyben határozat született arról, hogy azon személyek ellen, akik a párt szabályzatától eltérve bomlasztó tevékenységet folytattak és folytatnak, felfüggesztésről, a pártból való kizárásról kezdeményez. Dr. Borbély Endre pártfőügyészt felhatalmazta a testület az eljárás lefolytatására.

Továbbá az MSZDP Országos Vezetősége felhívja a hírközlő szervek figyelmét arra, hogy a feloszlott korábbi elnökség tagjai, valamint az elnökség mellett működött, úgynevezett Tanácsadó Testület, vagy egyéb szervezőbizottság a magyarországi Szociáldemokrata Párt nevében nem nyilatkozhat.

Győri MDF-szervezet

Állásfoglalás a jövedelemadózárról

Szervezetünk figyelemmel kíséri az adórendszer korszerűsítéséről folyó vitákat. Aggodalommal látjuk, hogy a héten a parlament elé kerülő koncepció még mindig nem nyújt kellő garanciát arra, hogy a jövedelemadózárral súlyának megfelelően veszi figyelembe azt az életszínvonalat befolyásoló körülményt, hogy hány tagú család él a szülők által megkeresett jövedelemből. Ezért szükségesnek tartjuk, hogy a nyilvánosság előtt is támogassuk a Nagycsaládok Országos Egyesületének erre vonatkozó követeléseit.

Nem fogadhatjuk el: — a folyamatosan szűkített újratermelést, a népesség csökkenését, a gyermekeink későbbi terheit elviselhetetlen nagy-

ságúra növelő gazdaság- és társadalompolitikát;

— azt az elosztáspolitikai felfogást, mely kizárólag a gyermek és még szegényebb gyermekek családok körén belül csak egymás rovására tud elképzelni jövedelem-átcsoportosítást;

— azt a kormányzati politikát, mely a gyermeknevelési anyagi terheit egyre elviselhetlenebb mértékben a családokra hárítja, mely a gyermekek egyszerű létfenntartásához szükséges szülői jövedelmeket is progresszíven megadóztatja, súlyos, növekvő inflációval megcsapolja;

— az olyan társadalmat, melyben a szegénységhez ve-

ÁEH és ÁISH

Béke poraikra!

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa hétfőn ülést tartott. Straub F. Brúnó elnök tájékoztatta a testületet a június 5-8. között, Kenan Evren államfő meghívására a Török Köztársaságban tett hivatalos látogatásáról. A tájékoztatót az Elnöki Tanács egyetértéssel tudomásul vette.

A testület a szövetkezetekről szóló törvény módosítására figyelemmel kiegészítette az ipari szövetkezetekről szóló 1971. évi 32. számú törvényerejű rendeletet. Az új szabályozás szélesebb körbe helyezi

a tag és a szövetkezet vagyoni kapcsolatát, ami a jövőben kiterjed a részjegyzésként túl félrészes jegyzésre, szövetkezeti üzletrész és részjegy juttatására is. A szövetkezeti üzletrész átruházhatóvá és örökölhetővé válik.

Az Elnöki Tanács törvényerejű rendeletet hozott az egyházi állások betöltéséhez szükséges hozzájárulásról, és az Állami Egyháziügyi Hivatal, valamint az Állami Ifjúsági és Sporthivatal megszűntetéséről.

A társadalmi pluralizmus igényei szükségessé teszik az

állami egyházpolitika, ezen belül az állami egyházi igazgatási tevékenység felülvizsgálatát, és megváltozott körülményekkel összhangban teremtő szervezeti és tartalmi reformot. A módosítás értelemben az egyes egyházi állások betöltésére vonatkozó állami hozzájárulás gyakorlása zömében megszűnik, és csupán szűk körben olyan egyházi tisztségekre korlátozódik, amelyeknél a kinevezés nem magyar joghatóság alá tartozó szervhez tartozik.

folytatás a 8. oldalon

folytatás a 8. oldalon

folytatás a 8. oldalon

Ingyen, de jeggyel

Ismeretes, hogy június 1-jétől ingyen utazhatnak vasúton és helyközi Volán-járatokon a 70 éven felüli nyugdíjasok. Ez a sokak számára örömteli intézkedés némi bonyolalmat is okozott, ugyanis eddig a közlekedési és a pénzügyi tárca nem tudott megegyezni a kieső bevétel visszatérítésének mikéntjéről. A legutóbbi minisztertanácsi ülésen végül is hallgatólagos megállapodás született: azaz a Pénzügyminisztérium képviselői ezúttal nem hoztak fel ellenérveket a közlekedési szakemberek javaslata ellen. Mindezek alapján tehát a jövőben — s erről majd az érintett közlekedési vállalatok külön is tájékoztatják az utasokat — a 70 éven felülieknek külön a számukra nyomtatott szelvényt kell váltaniuk — természetesen díjmentesen — az utazáshoz. A közlekedési vállalatok ugyanis csak ezzel tudják igazolni, hogy mennyien élnek az ingyenes utazás lehetőségével.

Az ügyben Petőfi László, a Közlekedési, Hírközlési és Építési Minisztérium osztályvezetője tájékoztatta az MTI munkatársát. Elmondta: pontos adatok nincsenek, csak becsülni lehet, hogy a közlekedési vállalatok mekkora bevételről esnek el, s ennek fejében milyen összegű árkiegészítésre szorulnak. A KHÉM számításai szerint, ha változatlan maradna a nyugdíjasok kedvezménye, akkor a 70 éven felüliektől származó bevétel a vasúton mintegy 15—20 millió forint lenne, s ehhez járulna az ahhoz kapcsolódó 135—160 millió fogyasztói árkiegészítés,

amelyet eddig automatikusan kapott a MÁV. Mindezek elmaradása összességében 150—180 millió forintos veszteséget jelent egy évben a vasútnál. Ez még növekszik körülbelül 130 millió forinttal. Azok az idős emberek ugyanis, akik többször utaztak, mint ahány alkalomra az állami kedvezmény adott, a MÁV-tól kaptak 20 százalékos engedményt. A Volánnál a kieső díjbevételek és az elmaradó árkiegészítések összege 200 millió forintra tehető, ám a szakemberek szerint ez akár meg is duplázódhat, ugyanis a korlátlan ingyenes utazási lehetőség következtében várhatóan a kétszeresére nő a 70 éven felüliek utazási kedve.

Ezeket a számításokat — mivel csak becslésről van szó — nem lehet az állami árkiegészítés alapjául venni. A kormányzat elismeri, hogy a közlekedési vállalatokat mindenképpen kárpótolni kell, hiszen nem viselhetik egy állami szociálpolitikai intézkedés terheit. A közlekedési tárca már kezdetben is javasolta: bocsássa ki ki ingyenes szelvényeket, amelyek segítségével pontos képet lehetne kapni arról, hogy hányan éltek az ingyenes utazási lehetőséggel.

A szakárca nem lát más módot a kieső bevételek feltérképezésére, ám a Pénzügyminisztérium egészen mostanáig azon a véleményen volt, hogy az ingyenes utazási szelvények nem tekinthetők egzakt pénzügyi bizonylatnak. Az utazást igazoló szelvény egyébként azért is célszerű, mert

esetleges baleset esetén ez igazolásként szolgálhat a biztosító társaságnak.

Az érintett tárcák megállapodtak abban, hogy az ingyenesség a belföldi vonatok másodosztályú kocsiáira vonatkozik. Azok a 70 éven felüliek, akik első osztályon kívánunk utazni, korlátlan számban válhatnak 90 százalékos kedvezményű jegyet. A helyjegyet természetesen mindenkinek meg kell vásárolni, függetlenül a kedvezmény mértékétől. A Volán-járatok közül az ingyenesség, a menetrendben meghirdetett autóbuszokon érvényes, különjáratokon és külföldi vonalakon nem.

Az osztályvezető arról is beszámolt, hogy a közlekedési tárca eredetileg előterjesztett egy módosító javaslatot is, miszerint a 70 éven felüliek korlátlanul válhatnak 90 százalékos kedvezményű menetjegyet. Ennek elszámolási rendszere — szerintük — jóval egyszerűbb és könnyebben kezelhető lett volna, mint az ingyenes utazási alternatíva. Végül is ezt elvetették.

Petőfi László arra is emlékeztetett, hogy ugyancsak június 1-jétől megváltozott — 33 százalékról 50 százalékra — a közszolgálati alkalmazottak utazási kedvezménye. A Minisztertanács által jóváhagyott fogyasztói-árkiegészítési kulccsal automatikusan a teljes árú díjszintre egészíti ki a költségvetés a közlekedési vállalatok bevételeit. Ez a kedvezmény 500 ezer jogosultat érint az országban. (MTI)

Segély, hogy megélj

A Munkaerőpiaci Központ legfrissebb tájékoztatója szerint április végéig több mint 3200-an vették igénybe az év elején bevezetett munkanélküli segélyt. Ez idő alatt több mint 700-an kiléptek a rendszerből, többségük ugyanis elhelyezkedett, néhányan pedig jogszabályi váltást követően segélyre, vagy valamilyen oknál fogva szüneteltetik számukra annak folyósítását. Időközben természetesen újak is bekerültek a körbe.

A segélyrendszer bevezetése óta a közvetítő szervek 182 ezer segélyezett napra, 23 millió forint bruttó segélyt fizettek ki. A segélyen töltött idő átlaga 57 nap, a segély egy főre jutó átlagos összege

erre az időszakra 7291 forint volt, ami egy segélyezett napra 129 forintot jelent.

A segélyben részesülők kétharmada férfi, 81 százalékuk fizikai dolgozó. Többségük alacsonyabb iskolai végzettségű, miközben a munkaerő kereslet éppen a szakmunkások iránt nyilvánul meg. A legtöbb munkanélküli az ország északi körzetében lévő ipari centrumokban, Borsod-Abaúj-Zemplén és Szabolcs-Szatmár megyékben található, e két megye segélyezettjei adják az összmunkanélküli segélyben részesülők csaknem felét.

A munkaközvetítő irodák óriási ügyfélforgalmat bonyolítanak le.

Az idén eddig 77 ezer esetben fordultak az irodákhoz a munkát keresők. E közvetítő szervek jelenleg 20 ezer dolgozót tartanak munkanélküliként nyilván, több mint 16 ezren egyelőre semmilyen támogatást nem kapnak. Közben szűkültek az elhelyezkedési lehetőségek is, az utóbbi időben 6,2 százalékkal csökkent a bejelentett, betöltetlen álláshelyek száma. Az elhelyezkedni kívánók 50 százaléka segédmunkás, 22 százalékuk betanított- és 17 százalékuk szakmunkás; a munkáltatók viszont 47 százalékban szakmunkásokat, 29 százalékban betanított- és csupán 11 százalékban segédmunkásokat keresnek.

Egészségvédelmi Alap

A Józan Élettől a Duci-klubig

Az Országos Egészségvédelmi Tanács a napokban döntött az Egészségvédelmi Alap elnyerésére benyújtott pályázatok sorsáról: a beérkezett 1208 pályaműből — többlépcsős elbírálás után — a szakértőkből álló bizottságok 729 támogatásra tettek javaslatot: E „nyertes” ötletek megvalósítására még erre az évre összesen 55 millió 275 ezer forint, jövőre pedig 15 millió 320 ezer forint vissza nem térítendő támogatást és ötmillió forint kamatmentes kölcsönt juttatnak.

Az alap támogatásának elnyerésére hirdetett pályázatra a tavalyinál jóval több, s ezúttal realitásosabb célkitűzéseket megfogalmazó pályamű érkezett. Az idén elsősorban olyan pályaműveket vártak, amelyek a magas vérnyomás megelőzésére, a dohányzás elleni küzde-

lemre irányulnak, továbbá olyan ötleteket, amelyek a lelki egészségvédelmet és a korszerű táplálkozás kialakítását szolgálják.

A pályázatok feldolgozása során kitűnt, hogy a tavaly támogatott klubok, egyesületek közül az idén több már konkrét szolgáltatás beindításához kért pénzt. Kiderült azonban az is, hogy — a tanács szándékai ellenére — továbbra is nagyon kevesen kérnek kamatmentes kölcsönt, s nem ismerték meg fel e forma jelentős pénzügyi előnyeit.

Az elbírálás során előnyben részesítették az önszervezésen alapuló kezdeményezéseket: például az Aero Caritas néven az M-1-es autópályán társadalmi munkában szervezendő helikopter mentőszolgálatot, a Józan Élet Szövetség tervezett

telefonos tanácsadó szolgáltatást, vagy a túlsúlyos gyerekeket felkaroló Duci-klubhálózatot. Segítették emelett szinte valamennyi, a laikusok képzését célul tűző ötlet megvalósulását, köztük az Országos Kardiológiai Intézet orvoscsoportjának kezdeményezését, az „újra-élesztő” tanfolyamot.

Számos egyházi kezdeményezést is támogattak. Ezek többsége a szenvedélybeteg felkarolására irányul: a református egyház például Baranya megyében a narkománokat befogadó rehabilitációs falut szándékozik létrehozni. A baptista egyház pedig Somogy megyében kallódó és perifériára szorult gyermekek számára átmeneti szállásokat és mozgó teaházat alakítana ki. (MTI)

DÁTUM

Szovjet tengeralattjáró

Tűz a víz alatt

Lángokban áll egy szovjet tengeralattjáró Norvégia partjaitól mintegy 110 kilométerre — közölte hétfőn a norvég védelmi minisztérium szóvivője. Johan Jörgen Holst védelmi miniszter szerint „akkal feltételezhető”, hogy a lángba borult szovjet tengeralattjáró nukleáris fegyvereket is hordoz.

A védelmi minisztérium szóvivője elmondta: segélyhívásokat kaptak a tengeralattjáróról, amely nemzetközi vizeken járt szerencsétlenül. A norvég légi-erő egy gépe a helyszínre repült és jelentette, hogy a hajó a felszínen van, de sűrű füst veszi körül. Egyelőre nem ismeretes,

hogy az égő tengeralattjáró milyen osztályba tartozik. A szerencsétlenség színhelyén már három szovjet repülőgép tartózkodik és úton van egy norvég mentőhelikopter is.

A védelmi miniszter közölte, hogy a Szovjetunió még nem értesítette ugyan Oslót hivatalosan a balesetről, Norvégia azonban segítséget ajánlott fel, s máris úton van a helyszín felé két norvég mentőhajó is. A miniszter úgy tudja, hogy szovjet alakulatok már megkezdték a mentést. A tengeralattjáró-tűz tényét a TASZSZ szovjet hírgyűnökség is megerősítette.

Egyesült Államok

(Olaj)holt hátán folt

Három óriási olajfolt is szennyezi az Egyesült Államok keleti és déli partvidékét: a hét végén Rhode Island közelében, Texas partjainál, valamint a Delaware folyón futott zátonyra, illetve ütközött egy másik hajóval kőolajszállító tartályhajó, környezetszennyezést okozva.

Mintegy ötszáz — környezetvédők, a parti őrség tagjai, különleges mentőalakulatok — péntek óta egyfolytában szivattyúzzák az olajat abból a görög kőolajszállító hajóból, amely Rhode Island partjainál, Newport kikötő közelében futott víz alatti sziklára. A hajóban több mint másfél millió liter olaj ömlött a vízbe, nyolc kilométer hosszú foltot alkotva a felszínen.

A Delaware folyó mentén lévő államok partmenti strandjairól is olajszennyeződést jelentettek: szombaton egy uruguayi tartályhajó futott zátonyra a folyón 21 kilométerre Philadelphiától. Az első becsülések szerint a hajóból három millió liter olaj szivárgott a vízbe. A mentőalakulatoknak sikerült a hajó rakományát uszályokba átszivattyúzni, s a hajót a zátonyról levontatni.

Texas partjainál a Galveston-öbölben egy uszály panamai tartályhajóval ütközött: a parti őrség szóvivője szerint az uszályból kiömlött közel egymillió liter nyers olaj három kilométer hosszú foltot hagyott az öböl vizén.

Lengyelország

Ki az árat emeli, jó ember nem lehet

A lengyel szakszervezetek — az OPZZ szakszervezeti szövetség és a Szolidaritás — egyaránt elítélték a legutóbbi áremeléseket, amelyek véleményük szerint zavargásokat okozhatnak.

Az OPZZ szövetség vasárnap nyilvánosságra hozott közleményében azt követeli, hogy az új lengyel kormány megalakulásáig fagyasszák be az árakat. „Felháborítónak tartjuk, hogy (a kormány) csak az áremelések módszerét ismeri” — olvasható a dokumentumban, amely arra figyelmeztet, hogy a mostani áremelések és a további áremelésekről terjedő

hírek miatt társadalmi robbanás történhet az országban.

Lech Walesa, a Szolidaritás elnöke az áremelések elítélése mellett annak a gyanújának adott hangot, hogy bizonyos körök tudatos tevékenysége eredményezte a lengyel élelmiszerellátás hirtelen romlását. Walesa szerint lehetséges, hogy provokációról van szó, mert egyesek be akarják bizonyítani, hogy korábban (a Szolidaritás elsőpró választási sikere előtt) jobb volt a helyzet.

Június második felében a cukor árát 66 százalékkal és az üzemanyag árát 40 százalékkal emelték Lengyelországban.

Hongkongi bankokban

Setét betét

Brit sajtójelentés szerint a kínai legfelsőbb szintű vezetők mintegy 77,5 millió dollár összegben nyitottak bankszámlákat hongkongi, svájci és más pénzügyintézetekben a pekingi tüntetések idején arra az esetre, ha nem sikerül leverni a demokratikus megmozdulásokat, s úgy döntenek, hogy elhagyják az országot. Az is a brit lapok tudomására jutott, hogy a kínai légi-erő egyik repülőgépe készen állt arra, hogy vadászgépek kíséretében a kínai kommunista vezetőket kimenekítse az országból. A magas rangú vezetők azt is fontolóra vették, hogy ebben az esetben az Egyesült Államoktól vagy a Szovjetuniótól kérnek menedéket.

A The Sunday Times című vasárnapi londoni lapnak adott

nyilatkozatában Richard Nixon volt amerikai elnök felszólította a nyugati országokat, óvatosan bánjanak Kínával, annak ellenére, hogy felháborította őket a pekingi brutális leszámolás. Nixon úgy vélekedett, hogy jelenleg Kínában visszatérnek a régi fanatikus kommunista kemény vonalhoz. Ugyanakkor a Bush-kormány-nak hosszú távú érdekeket kell figyelembe vennie mind az Egyesült Államok, mind Kína szempontjából, mielőtt szankciókat alkalmazna.

„A megtörtölt intézkedések politikailag népszerűek, erkölcsileg kielégítőek lennének az amerikai nép nagy többségének körében, de ez a politika nem lesz hatással a kínai kemény vonalú vezetésre” — nyilatkozta Nixon.

Kubai korrupció

Ochoa becsülete

Raul Castro kubai védelmi miniszter vasárnap „példás büntetést” kért a korrupcióval és a kábítószer-kereskedelemben való közreműködéssel vádolt Arnaldo Ochoa tábornok ügyében.

A kubai televízió vasárnap esti híradójában mutatta a védelmi minisztert, amint a tábornok ügyét tárgyaló katonai becsületbíróság előtt tanúvallomását olvassa fel. A kommentátor szerint Ochoa „elismerte az ősszel ellene felhozott vá-

dat”. A bíróság nyolc tanút hallgatott ki az ügyben.

A 45 tábornokból és 2 tengeremagból álló testület tesz javaslatot arra, milyen vádat emeljenek a június 12-én letartóztatott tábornok ellen, illetve az ügyet milyen bíróság — katonai vagy polgári — tárgyalja.

A vád szerint Ochoa és társai sikkasztás és valutával való üzletelés mellett együttműködtek a kolumbiai kábítószer-maffiával is.

Oslóban

Szaharov és a lelkesedés

Egy hetes nagy-britanniai látogatása végeztével vasárnap Norvégiába érkezett Andrej Szaharov, az ismert szovjet tudós és polgárjogi aktivista — csaknem másfél évtizeddel azután, hogy Oslóban neki ítéltek a Nobel Békédíjat. A szovjet hatóságok annak idején nem engedték kiutazni Szaharovot a díj átvételére.

Az akadémikus elutazása előtt jelent meg a londoni The Observer című lapban Szaharov cikke, melyben ismét óvatosságra intette a Nyugatot a Szovjetunió támogatását illetően. A Nyugat „nem veszi észre a szovjet vezetés hazai népszerűségének gyors csökkenését” — írta Szaharov. Az élelmiszerellátás folyamatosan romlik.

Az emberek nem tudnak mit vásárolni a pénzülkért. Az állami vállalatok nem rendelkeznek önállósággal, nincsenek piaci szabályzók, nem létezik verseny. Ebben a helyzetben az, ami segítségnek tűnik, valójában csak a szükséges reformok elodázását teheti lehetővé — hangsúlyozta a szerző.

Szaharov, aki maga is tagja az új szovjet parlamentnek, kifejtette: Mihail Gorbacsovval, mint a Szovjetunió vezetőjével szemben ma nincs alternatíva, bár számos intézkedéssel nem ért egyet. Mindazonáltal az új szovjet törvényhozási első, 12 napos vitája megmutatta, hogy az ország „halad előre” — írta Szaharov.

Isten nélkül minden csődbe megy

Beszélgetés Erdős Eszter református lelkésszel

— Mindenelőtt azt szeretném megtudni, hogy minek a hatására dönt úgy egy fiatal lány, hogy a lelkési hivatást választja?

— Érettségi után egy évig dolgoztam nevelőotthonban. Az ott élő állami gondozott gyerekek olyan mélyen sérültek voltak lelkiileg, hogy gyógyításukhoz a jó szándék kevésnek bizonyult. Ugyanabban az időben sok ismerősöm lett öngyilkos. Lassan-lassan megfogalmazódott bennem a gondolat: Isten nélkül minden csődbe megy, nélküle minden összeomlik.

— A narkomániasokkal hogyan kerültél kapcsolatba?

— Hetvennyolcban (első éves teológus koromban) nagyon jó ifjúsági csoportba kerültem egy pesti gyülekezetben. A Moszkva térre kijártunk egy páran, hogy az ott lévő fiatalokat evangélizációra hívogassuk. Volt ott egy „Kale” becenevű fiú, aki az evangélizáció hatására akkor le is szokott a kábítószerrel. Ez volt az első sikerélményünk. Hat évvel később megszereztem a lelkési oklevelet és elvállalatam a Kálldó Ifjúság Mentő Misszió titkári posztját. A társadalom perifériájára szorult fiatalokon akartunk segíteni. A Gorkij fasori esperesi hivatalban nappali menedékhelyet hoztunk létre.

Itt sikerült megszabadulnia szenvedélyétől egy kislánynak és barátjának. Ők aztán hozták a többieket. Mire felocsúdtam, többszáz narkós társaságába kerültem. Hamarosan megfogalmazódott az igény, hogy egy rehabilitációs otthont kellene létrehozni. Sikerült svájci segítségből vennünk egy házat Ráckeresztúron, így elkezdhetük a rehabilitációs munkát. Azóta az első turnus már el is hagyta az otthont. A kikerült fiatalok folyamatosan dolgoznak és normális életet élnek.

Nyolcvanhétben házasságkötésem okán Hidasra költöztem. Akkor azt gondoltam, hogy lezárult egy korszak az életemben. A narkósok között folytatott missziós munkámra csak úgy fogok visszagondolni, mint egy szép emlékre. Tévedtem! Egy hete éltem Hidason, mint ifjú asszony, mikor este tíz óra körül beállít hozzánk az a bizonyos narkós pár. Elmondták, hogy ők már ott tartanak, hogy leugranak a Lánchídról, de mielőtt meghalának, felkerestek minket. Mi ezekre azt válaszoltuk, hogy itt maradhatnak egy ideig, ha nem narkóznak. Nálunk is maradtak egy évig, és családtagként velünk éltek.

— Mit szolt a falu népe ahhoz, hogy a lelkész házaspár együtt él egy gyanús külsejű, kétes kinézetű narkós párral?

— A falusiak nagyon megbotránkoztak és megijedtek. Ez érthető is, mivel a fiú ötször volt már büntetve. A feje búbjától a talpáig színes tetoválások borították. A lány hozzá hasonlóan nézett ki. De ahogy lassan teltek a hetek, ebből a két szerencsétlenből egyre szebb, nyíltabb tekintetű, csinos, tiszta ember lett, akik meg tudták mutatni azt, hogy képesek változtatni a sorsukon. Ez annyira megalapította az itteni embereket, hogy ők találták ki a zsbriki rehabilitációs otthont. Eközben a Magyar Ifjúságban pályázat jelent meg. A „Maradj köztünk” alapítvány pályadíjára azok nevezhettek, akik a narkomán fiatalok megsegítésén

fáradoznak. Ebből az alapítványból mi elnyertünk egymillió forintot. Így Zsibriken vehettünk három lakóházat, földterülettel együtt.

— Miben fog különbözni a zsbriki gyógymód egy kórházi terápiától?

— Szerintem a kórházi körülmények nem alkalmasak igazán a segítségnyújtásra. A zsbriki otthonban a gondozók és gondozottak úgy élnek majd, mint egy nagy család. Az a tapasztalat, hogy a narkomán fiatalok zöme nem tanulta meg a családban való normális életet. A kórház nem pótolhatja a családot. Ameddig a fiatal velünk lesz — egy-másfél

évig —, addig megpróbáljuk felkészíteni egy valóságos családi életre. Tudatosítani szeretnénk vele, hogy az életben adódó konfliktusokat le kell győzni, el kell viselni, és mindig találni kell megoldást! Soha sem szabad a konfliktusok elől az alkoholba, narkomániába, valóperbe és öngyilkosságba menekülni. Isten megtanít bennünket arra, hogyan lehetünk boldogok.

— Mikor tudjátok Zsibriken fogadni az első gyógyulni vágyókat?

— Sajnos, a hivatalos működési engedélyünket a mai napig sem kaptuk meg.

— Hol akadt el az ügy?

— Szándékosan sehol sem akadályozták. A minisztériumban is jó szándékúak voltak. Mindezek ellenére már több mint egy éve várakozunk arra, hogy jogi személyé válhassunk. Ezen a nyáron lakhatóvá akarunk tenni két házat, addigra talán a jogi formások is el-

intéződnék. Úgy gondolom, hogy decemberre el tudjuk indítani az első csoportot.

— Ki és hogyan kerülhet Zsibrikre?

— A klinikai elvonás után jöhetnek ide azok, akik eldöntötték, hogy szakítani kívánnak szenvedélyükkkel. Az idekerülőknél kell vállalniuk a rehabilitáció mindennapjainak szigorú szabályait. Az első pillanattól kezdve tilos minden narkotikum és az alkohol fogyasztása. Fő célunk az önállóságra való nevelés.

— Mi van akkor, ha a fiatal bizonyos idő elteltével megmondja magát és nem kíván tovább az otthon lakója lenni?

— Zsibrik nem átjáróház. Bárki elmehet, ha akar. De a visszatérés már nem könnyű.

— Végezetül szeretnék megkérni arra, hogy ha volna hozzá kedved, jászd el nekem a saját szerzeményedet.

— Nagyon szívesen. De meg kell mondanom, hogy a híresztelésekkel ellentétben nem egyedül én szereztem ezt a dalt, hanem hárman szereztük. — Eszter kezébe veszi a gitárt. Ujjaival a húrokba csap és szelíden simogató, bársonyosan üde hangján énekelni kezdi a pergő ritmusú dalt:

„Miért van az, hogy minden pillanat ezer kísértést tartogat?
Miért, hogy újra, újra, újra elbukom
amikor nem akarom?
Adj erőt óh kérlek Istenem
Adj erőt óh kérlek énekkem
hogy az egész életem ne csak szöveg legyen...”

Figler Csaba
fotó: czakó

1989. június 27.

DÁTUM

3

Néhány gondolat a Medvetáncnak a magyar kisebbség helyzetéről készült számához

Örömmel vettem kézhez a Medvetánc „Jelentések a határon túli magyar kisebbségek helyzetéről (Csehszlovákia, Szovjetunió, Románia, Jugoszlávia)” című különszámát. Hiszem, az elmúlt negyven év egyik súlyos hibája az is, hogy a magyarság e részének — mintegy harmadának — olykor még pusztán létéről sem tudott a magyar közvélemény döntő többsége, de a tudományos élet sem foglalkozott velük.

Ugyancsak súlyos hibának tartom azt is, hogy a köztudatban fontossági rangsor volt a határon túli magyarok között. Elsők voltak az erdélyiek, velük mély együttérzés nyilvánult meg, amely olykor erős román gyűlöletbe is árcsapott. Második helyen voltak a csehszlovákiai magyarok. Őket esetleg a kitelepítések miatt sajnálták, más egyébként nemigen. Harmadik helyen voltak a jugoszláviai magyarok. Róluk a köztudatban az terjedt el, hogy helyzetük jobb, mint a magyarországi magyaroké, ezért irigylették őket. A szűk nemzeti tudat képtelen volt arra, hogy a kárpátukrajnai magyarokról akár előítéletet is kialakítson. Magyarán ők nem léteztek a

közvélemény számára. Azért is örültem ennek a különszámának, mert itt végre méltó helyet kapott mind a négy nemzeti kisebbség, amely a szomszédos szocialista országokban él. Az alábbiakban a jugoszláviai magyarokról szóló tanulmányokhoz kívánok hozzászólni.

Arday Lajos alaposan foglalkozott a jugoszláviai magyar nemzetiség helyzetével. Írásának fő erényét abban látom, hogy tisztességesen áttanulmányozta a témához kötődő irodalmat. Sajnos ugyanez nem mondható el az előző témára egyébként nagyon jól ráépülő Fűr Lajos írásáról, amelynek címe „A magyar tudományművelés Jugoszláviában”. A tanulmány olvasása közben meg kell vallanom, nagyot csalódtam Fűr Lajosban, és egyszerűen nem hittem el, hogy ő írta ezt a tanulmányt, nem hittem el, mert eddig Fűr Lajos nagyon sokat tett a határon túli magyarok jobb megismeréséhez. Most azonban több szempontból nem értek vele egyet:

1. Ő is összehasonlítja és minősíti az erdélyi és a jugoszláviai magyarokat, miközben ezt

írja: „Az erdélyi „csúcok” mögött elmosódó ugyan, de tisztességes teljesítményt tudhat magának a nyelvtudomány is (308.o.). Miközben erdélyi csúcokról beszél, nem szabadna megfeledkezni arról sem, hogy vannak jugoszláviai magyar csúcok is. Amikor Magyarországon híresem volt még a szamizdat irodalomnak, akkor az Új Szimposium szamizdatként szerepelt és örült az, aki hozzájuthatott Magyarországon. Nemcsak a folyóirat 60-as évekbeli fénykorára gondolok, hanem még a nyolcvanas években is olyan írások jelentek meg, mint Lukács György önéletrajzi interjúja. Illyés Gyula „Egy mondat a zsarnokságról”. Publikált ott Heller Ágnes is akkor, amikor már Magyarországot el kellett hagynia. Hódi Sándor és Széli István bátran nevezhető szellemi csúcoknak a saját szakterületén. A maga nemében ugyan-ez jellemző az Újvidéki Színházra és Vicsek Ferenc filmrendezőre is.

2. Ha nemzeti kisebbségekről van szó, akkor a létszám az egyik fontos tényezője annak, hogy milyen szellemi teljesítményekre képes a közösség. Ezért az elvárásoknál figye-

lembe kell venni azt, hogy Erdélyben háromszor annyi magyar él, mint Jugoszláviában.

3. Úgy tűnik, mintha Fűr időnként elfelejtene azt, hogy a jugoszláviai magyarok helyzete is egy kisebbségi helyzet, annak minden hátrányával együtt. Olyan mércét állít a jugoszláviai magyar kisebbség elé, amit sem ott, de sajnos a mostani viszonyok között máshol sem lehet elérni. A jugoszláviai magyar kisebbségről írja, hogy: „hiányzik a szervezettel szociológiai, demográfiai, statisztikai, közgazdasági, jogtudományi, politológiai, pszichológiai és minden nem a társadalomtudományi kutatás”. (311. o.)

Én mégis úgy vélem, a körülményekhez képest igen sok kutatást folyt: az Új Szimposiumban még a 70-es években foglalkoztak a vajdasági magyar fiatalokkal, a Létünk első számában, Györe Kornél nagyon precíz demográfiai adatokat hozott a vajdasági magyarokról. Várady Tibor több jogtudományi témájú munkát publikált. Gönc Lajos a kétnyelvűség elsajátításának módszeréről készített felmérést, amit könyv formájában is

megjelentetett. A felsorolást lehetne folytatni.

A jugoszláviai magyar értelmiség közül sokan napra készen informáltak a magyarországi (és jugoszláviai) szellemi életéről. Ennek örülnünk kell és tenni azért, hogy hozzájuk is minél jobban eljusson az egyetemes magyar műveltség, és mi is megismerkedjünk az ő szubkulturális műveltségükkel. Ez utóbbi cél elérése érdekében lehetünk kritikusok, állíthatunk eléjük magas mércéket, de akkor nekünk tárgyilagosságnak kell lennünk és tévedni tilos!

4. Ehhez kapcsolódóan, hogy a szerző ugyan magabiztosan bírálja a jugoszláviai magyar tudományos életet és eközben summás véleményeket mond, ami így sértő is: „... a publikált tanulmányok, könyvek tartalmilag igen-igen egyenetlenek, köztük aránytalanul sok a gyenge munka. Úgy látjuk, hogy a folyóiratok (és a kiadó) esetenként módfelett szegényes nyelvezetében pongyola dolgozatoknak, mondhatni: kutatási törmeléknek (!) is helyet adnak”. Én csak azt tudom erre mondani, hogy ugyanez vonatkozik a magyarországi tudományos teljesítményre is. Azzal a kiegészítéssel, hogy ez utóbbi nyelvezete valóban sokkal jobb. A jugoszláviai magyarokról tudni kell, hogy nem mindenütt az a természetes, hogy magyar iskolába mennek, hanem sok helyen az — és minél felsőbb osztályba járnak a diákok, an-

nál inkább —, hogy szerb tagozatra járnak. Később a munkahelyen, a politikai közéletben, a boltban szerbül beszélnek. Meglepő-e vajon, hogy nyelvezetük pongyola? Jó lett volna még, ha Fűr Lajos megmagyarázná azt, hogy ő mit ért „kutatási törmelék” alatt. Ha azt, hogy a társadalomtudományi folyóiratokban, különösen a Létünkben igen sok öngazgatással, el nem kötelezett külpolitikával és a Jugoszláv Kommunista Szövetséggel kapcsolatos planfettel teleírt frás jelenik meg, akkor ezt tényként kell elfogadni és felettük továbblapozni, de ha másra gondolt, akkor vajon mi az a más?

5. Neves történésszünk e tanulmány megírásához nagyon keveset olvasott, de nem is ez, mint inkább az a baj, hogy az elmúlt 10 év kiadói termései közül semmit sem olvasott el. Igaz, ezt ő maga is elismeri a címhez mellékelte megjegyzéssel, miszerint a tanulmány „... részlet a kisebbség és tudomány című kéziratban lévő könyvből. A könyv 1981-ben fródt, ezért nem szerepelnek benne a legfrissebb adatok”. (315. o.) Véleményem szerint egy folyóirat cikkében szerepelnie kell a legfrissebb adatoknak, s ha az elmúlt tíz év irodalmi termései teljesen hiányoznak, akkor az a tanulmány túlhaladott és nem is alkalmas arra, hogy a valós képet feltárja. Ráadásul így zavaró néhány időhatározó használata pl.:a

folytatás a 6. oldalon

Állok a hat koporsó mögött, a Hősök terén, a Múcsarnok oszlopai között. A történelmi igazság-tétel napján, a kegyelet és gyásznap napján. Azon a napon, amelyről talán — higgyük a nem hívőknek is — elindulhat a független magyar parlamentáris demokráciába való békés átmenet.

A magyar történelem egyik legnevezetesebb napja után, némi „átigazítással” Ady ismert sorai jutnak eszembe: Különös, különös nyár-délelőt volt.

Állok a virágkoszorúkkal borított hat koporsó mögött, mint az MDF több ezer Hősök-terei rendezője közül az egyik. Mögöttünk, a térre kierősített mikrofonnal mit sem törődve, hangosan beszélgetnek, ki-be máskálnak a Múcsarnok bejáratú ajtaján a rendezők, a koporsók mellett felsorakozó és egymást váltó díszőrség tagjai.

Jómagam félpercenként intek valakit csendre, fogom meg a karját, nehogy felborítsa a mikrofont, vagy besietek a Múcsarnok aulájába, hogy valami üzenetet átadjak, kérdést közvetítsék Hegedűs Lászlónak, aki monitoron figyel a tévékamerák képét, és URH-adóval tartja a kapcsolatot a Hősök-terei rendezőivel.

Állok az oszlopok között. A koporsók előtt, a lépcső aljában már reggel kilenctől feltűnik egy-egy ismerős arc a több ezer, virágcsokrokkal végtisztességet adók vonulásában.

Elmúlt tizenegy óra. Sorra jönnek a külföldi és hazai koszorúzóik.

Állunk a több mint három évtizede várt napon a hat koporsó mögött.

De abba a hat koporsóba, nemcsak a kátránypapírba csomagolt és összedrótozott Nagy Imre csontjait zárták vagy Maléter Pál megtörtetett alsólábszárú tetemét erőszakolták bele, hanem ötvenhat forradalmi szellemét is. Am ez a szellem, milliók látták és hallották, ezen a napon kiszabadult. Ahogy Nagy Imre és társai, és több száz forradalmár és szabadságharcos elnyerte végtisztességét, úgy röppent a tiszta júniusi ég felé — az ötvenhatos békét, megnyugvást, függetlenséget és szabadságot jelentő szellemiség.

Különös, különös nyár-délelőt volt.

Felöltött bennem néhány pillanatra, hogy vajon mit gondolnak most azok, akik egy évvel ezelőtt, és azóta is, többször, szóban és írásban ott hazudtolják meg és gátolják ezt a békés átmenetet jelentő szellemiséget, ahol tudják. Amint a lengyel küldöttség koszorúzóik között elhangzott régi barátunk, Engelmayer Ákos neve, aki évtizedek óta Lengyelországban él újságíróként, máris egy budapesti második kerületi vendéglő kerthelyiségébe röppentek gondolataim. Majd egy évtizeddel ezelőtt, késő esti órákban, mi hárman és két feleség, többek között ötvenhatos emlékekről beszélgettünk és annak tízezernyi, százezernyi családi életet megroppantó hétköznapijairól... Most a Múcsarnok lépcsősorának alján éppen ő igazítja el a koszorú feliratát. Ebben a pillanatban akár szólhat-

nánk is egymásnak. Különös, hogy egymás közelébe kerülünk mikor többszáz ezer emberrel együtt vagyunk itt a Hősök terén.

Vajon a Fennebvaló jóakaratú sodort bennünket ilyen közel, szóban és cselekedetben ezen az ünnepi napon?

Nem maradt sok időm ezen töprekedni, mert a díszőrség tagjai között, mellettem szorosan elhaladva, pontosan két méterre előttem, Maléter Pál koporsójához állt egy hajlott hátú, szemüveges, idősebb úr.

Megismertem, hiszen arcvonásai, tartása alig változott az évtizedek alatt.

Ez volt a másik pillanat, amikor a reggel hat óra óta tartó rendezői munkám fáradtsága, így déli körül, ismét elröppent, és egy pestszentlőrinci gimnázium tantermében éreztem magam 1956 decemberében. Akkor történt, hogy a néhány héttel korábban érkezett „Petőfi-körös” Kemény István tanárunkat az osztályteremből lökdösték ki a hatalom pribékjei, az osztályba utánuk besiető igazgató akkori ellenállását semmibeveve.

Kemény tanár urat, aki jelenleg Párizsban élő történész-politikológus, amióta ötvenhat decemberében elvitték, nem láttam, nem találkoztam vele, csak most, ahogy áll Maléter koporsója mellett.

Harminchárom év után látam viszont.

Jóllehet tudtam, hogy börtönbüntetése letöltése után szociológusként dolgozott, amíg engedték, majd a hetvenes évek elején emigrált Párizsba. Munkáit is olvastam, de a sors úgy hozta, hogy harminchárom évig nem találkoztunk.

Amikor Maléter Pál koporsója mellől visszalépett a Múcsarnok oszlopai alá, köszöntöttem, és megmondtam ki vagyok. Természetesen nem ismert meg, de ahogy elkezdtem zavartan motyogni, hirtelen rátette mindkét kezét a karomra, afféle félig ölelés, félig lapogatóként, és azt mondta: — Közös barátainktól már hallottam rólad, egy könyved olvastam is, csak nem tudták ők se, meg én sem, hogy te voltál akkor Lőrincen az egyik tanítványom. Azt is hallottam, hogy ötvenhat miatt neked is volt gondod...

— Igen, tanár úr — mondtam, mintha éppen felelnék az óráján.

Levette a kezét a karomról, megigazította a szemüvegét: — Nagyon boldog vagyok, hogy mind a ketten megértük ezt a napot. És főként, hogy pont itt és így találkozunk.

— És körbemutatott a Múcsarnok oszlopaiba, az oszlopok előtti lépcsősoron rézsútosan fekvő koporsókra. — Bent vagyok az aulában majd keress meg, ha ráérsz.

— Feltétlenül, igen — mondtam és néztem, amint az ajtón kitűnő újabb díszőrség tagjai között eltűnik. Hiába kerestem egy órával később, nem láttam, kint a temetőben sem láttam viszont.

Vajon találkozunk még a halandók földi életében?

Arra gondoltam, hogy az emelkedett ünneplésben se veszítjük el emlékeztetőnk, ne higgyük a szócsavarás nagy (németül: grósz) bajnokainak, ne felejtsük el a (még ma is) képesítésüknek megfelelő munkától megfosztottakat, a történelmi életet, ne higgyünk az egyéni gyarapodás minden lehetőségét kihasználó kádári konszolidáció bábálatától most kivergődni akaró színes szájú lepkéknek.

Halottakkal nem lehet politizálni, de egy önkényuralmi rendszer halottairól és megnyomorítottjairól, mégha ez olykor csak szellemi értelemben is történt — kötelességünk elmélni.

Attól tartok, hogy kezd kopni az utóbbi esztendőben fenn hirdetett megtisztulási folyamat álcázó festéke és mint a rosszul festett fal alól, kezd kiütközni a taktikázás salétrom virága.

Mert nem felejtettem el soha azt a pillanatot, amikor Vásárhelyi Miklós befejezte beszédét, visszatért az emelvényről a Múcsarnok oszlopai alá, ott állt Göncz Árpád és Vásárhelyi családja. Ekkor hirtelen Göncz Árpád és Vásárhelyi összelelkelt, egymás nyakába borulva sírtak. Két elítélt, két életben maradt, két idős, munkásságukban ma már ismert ember. De mi lett volna, ha?... Mit tudna erre válaszolni, Kemény tanár úr?... Tudna valami választ adni nekem?...

Igaz, a temető kapujára is azt írjuk: Feltámadunk.

Györfly László
fotó: Sneider

A hagyaték a miénk

Gyászünnep volt

Ott álltam a Hősök terén. A régi társakat kerestem, de egyetlen ismerős arcot sem sikerült felfedeznem. Csalódást éreztem. Tán meghasonlottak volna a fiúk, vagy gyávák lennének?

A temető főbejáratánál van a Gyűjtő. A börtön előtt óriási tömeg állt. Ott voltak a többiek. Sokan közülünk nem hittük, hogy ezt a napot így megérjük. A hatalom vesztett. Ők buktak el most. Kívívtuk június 16-át, az ünnepet.

Sokan eljöttek. Szenzáció volt egyeseknek ez a nap. Másoknak rosszul értelmzett ünnep, amin meg szokták tapsolni az előadót, vagy a színpadon szereplő színészt. Király Bélát is megtapsolták, és ez nekünk, 56-osoknak, fáj. Nekünk gyász volt ez a nap.

Bevonultunk a temetőbe. Mindenki karján, aki csak el tudott jönni, nemzetiszín szalag, közepén sárga sávval. A politikai foglyok országos szövetsége jelét viseltük. Nem a díszhelyre álltunk, hanem a ravatalok és a 301-es parcella közé. Nekünk ott volt a helyünk. Elgondoltam, a sírok a mieink is lehetnek volna, a mi nevünk is elhangozhatott volna a holtak névsorában.

A börtönben kétféle rangsorolás volt. Az első a becsület szerinti. A civil életben lehetett valaki miniszter vagy segéd-

munkás, nem számított, csak hogy milyen ember. Egyenes derekú, elvei mellett kitarító. Aztán a kegyelmes urak. Ők voltak azok, akiket első fokon halálra ítélték, másodfokon pedig azt életfogytiglanra változtatták. Utánuk jöttek a 10–15 évre ítéltettek. Ez benti besorolás volt, de így álltunk a koporsókhoz is. Nekem fáj a lábam, én nem álltam díszőrséget, de utolsó útjára kikísértem a temetőbe Nagy Imrét. Nem a kommunistát kísérttem el, hanem a törvényes miniszterelnökünket, az embert, aki reformokat akart. A sorfalat a miniszterelnöknek a kormányfőrség adta. Maléter Pált úgyis alapon kellett volna kivinni. Neki kijárt volna ez a tisztesség. Ő katona volt, honvédelmi miniszter.

Végigjártam a parcellát. A névtáblára írtak közül húszat személyesen is ismertem. Búcsút vettem tőlük. Különös dolog, de jól emlékezem rá, hogy akiket kivégezni vittek el, egy sem mondta azt, hogy a hazáért halok meg. Mindegyik azt mondta: „Nem gyáván halok meg. Igaz, a zászlót kiütötték a kezemből, de aki megmarad, vigye tovább.” Súlyos örökséget hagytak ránk.

Hogy a börtönben hogyan búcsúztunk egymástól? A falban három cső futott végig. Fűtés-csővek. „Telefon-rendszert” jól működött. Alumí-

niumbögrénk jól vezette a hangot. Az edény fenekét rátejtük a csőre, és belebeszélünk a bögrébe. Jól lehetett hallani a másikat. Minden cellának más hívőjele volt, ha valakit nem hívtak, az kiszállt a beszélgetésből. Így a kivégzésre indulók el tudtak tőlünk búcsúzni.

Kopácsi Sándort ismertem. Neki felajánlották, hogy szabad lesz, ha aláírja a Kádár-nyilat-

fotó: Kapfinger

kozatot. Azt válaszolta, ha a fiúk, akik velem vannak, nem szabadulnak ki, a nekem felajánlott kegyelemből én sem kérek. Maradt. Mensáros előbb szabadult. Saját titka, hogy miért. Nem haragszunk rá. Szépen elbúcsúzott... Odabenn más erkölcsi normák működtek, mint a szabad életben.

A temetésen nem sírtunk. Közülünk senki sem sírt. Olyan ez, mintha az ember a barátja sírjához nem mehetne 30 évig. Könny nem a mi arcunkról folyt. De a gombóc ott volt a torkunkban. Ha az ember megszólalt, a hangja egészen megváltozott. A temetésre a társaim kedvéért mentem fel, hogy lássuk egymást, hogy együtt gyászoljunk.

Nem vagyok bosszúálló, nem kívánom senkinek a fejét. Itt

nem a fiataloknak van követelemlője. Őket csak félrevezették.

Úgy érzem, jogos az a követelésünk: aki bűnt követett el, a bűneiért feleljen bíróság előtt. Védekezessen szabadlábban, legyen alkalma felsorakoztatni a tanúit. Bünhődjön, de ne úgy, mint mi. Jelképesen. Megbékél- ni lehet, meg kell is, az ország érdeke is azt kívánja. Dudás tömeggyilkos volt. Beszélünk Mosonmagyaróvárról, Salgótarjánról, de még nem hangzott el az, mi történt a Parlament előtt, Tatabányán és Dunaújvárosban. Hát ezért nem lehet felejtetni. Nekem tizenhat év börtönt kellene felejtennem.

Elmondta: Klein Konrád

Lejegyezte: Veress Éva

„Mozart” remekül vezényelt

Talán még sohasem nyert egy válogatott olyan simán férfi kosárlabda Európa-bajnoki címet, mint vasárnap Jugoszlávia. A zágrábi EB-n a házigazdák még csak meg sem tudták szorítani az ellenfelek, Görögországot 103:68-ra és 98:77-re, Bulgáriát 98:80-ra verték, tehát az átlagos mérkőzésenkénti különbség 22 pont volt a jugoszlávok javára. Egyetlen csapat szoríthatna volna meg Dusan Ivkovic edző „ifjú gárdáját”. A Szovjetunió, ha nem vész el az elődöntőben Görögország ellen.

A jugoszláv-szovjet áldomdöntő elmaradását egyébként nemcsak az olimpiai bajnok szovjetek bánták, hanem — furcsa módon — a „plávik” is.

— Nagyon készülünk a szülői döntő visszavágójára a Szaboniszék ellen, meg akarjuk mutatni ország-világ előtt, hogy mi vagyunk a jobbak. Sajnos, a görögök közbeszó-

lunk — sajnálkozott Drazsen Petrovics, a hazaiak csapatkapitánya, akit egyszerűen csak a kosárlabda Mozartjának titulál a szakma és a közönség is. A Real Madrid üdvöskéje egyébként „vette a lapot”, s tavaly jól menő étermet nyitott a zágrábi Cibona-csarnok épületében, Amadeus névvel.

Nos, „Mozart” káprázatosan vezényelte „zenekarát”, a jugoszláv válogatottat, amelyet már most a régi nagy csapattal egy napon emlegetnek. Pedig a hetvenes évek sikeregyüttesében Csozics, Kicsanovics, Dalipagics, Delibasics, Szlavnic, Jerkov és hasonló ászok büvölték a labdát. Három EB*, két vb- és egy olimpiai arany megszerzése fémjelte ezt a generációt.

A maiak még csak az első EB-győzelemnél tartanak, de könnyen utolérhetik a nagy elődöket. A csapat ugyanis „szemtelentül” fiatal. A kezdő ötösnek a 25. évében járó Pet-

rovics a „veteránja”, s Radzsa, Divac, Paszpalj és Zdovc közül senki sem idősebb 22 évesnél. A supercsere, Kukocs még nálunk is fiatalabb, tizenkilenc, s Danilovics, Radulovics és Primorac is szinte még tinédzser. Vagyis: csak a jövő évi argentinai vb-n, még inkább az 1992-es barcelonai olimpián érhet a csúcsra ez a remek együttes.

A jugoszlávok valóban mindent tudnak. Ha gyors játékot kíván meg a helyzet, akkor a két „repülő center”, Divac és Radzsa van a pályán, ha pedig statikus stílusra van szükség, akkor a 217 centis Sztankovics, a világ talán legjobb védekező középjátékosa uralja a palánk alatti teret. A csapatból szinte mindenki képes hárompontos dobásokra, Petrovictól a center (!) Radzsaig. A gárda taktikai repertoárja szinte kimeríthetetlen.

Pecze pecáz-e aranyat Győrnek?

Győrben a dunaszerdahelyi sikeredző

Pecze Károly, a csehszlovák Dunaszerdahely labdarúgócsapatának vezetőedzője kétéves szerződést írt alá a Rába ETO együttesével. A 43 éves szakember az elmúlt öt esztendőben a csallóközi DAC kispadján látta el a szakvezetői feladatot, nem is akármilyen eredményekkel.

— Nagy reményekkel utazom Győrbe, bár még igazából nem ismerem a csapat tagjait — válaszolta a Pozsonyban élő szakember az MTI munkatársának kérdésére. — Igaz, már láttam egy-két mérkőzésüket, de ez még kevés ahhoz, hogy igazán tiszta kép alakuljon ki róluk.

Dunaszerdahelyről, amint azt a klub vezetői is elmondták, nehéz szívvel engedték el. Nem gondolt arra, hogy esetleg valamelyik játékosát magával hozza?

— Lenne néhány jelöltem, de a labdarúgót sajnos nehezebb átigazolni, mint az edzőt. Nem csupán az engedélyezésen múlna a szerződés. Inkább arról van szó, hogy a mai futballistáink is inkább nyugati proficsapatoknál szeretnék folytatni pályafutásukat. Ha Dunaszerdahelyről mégis hozhatnák valakit, akkor Tibor Mincset, Rudolf Pavlikot és a magyar nemzetiségű Fieber Pétert örömmel látnám Győrben. Rájuk azonban bel- és külföldön egyaránt sokan felfigyeltek.

Magyarországon sokan évek óta válságot emlegetnek a labdarúgásban. Csehszlovákiában milyennek találja a sportág helyzetét?

— A bajok gyökerei nálunk nem olyan mélyek, mint a magyar futball esetében. Sokat hallottam a bundaügyről, és sajnálattal figyeltem váloga-

tottjuk vergődését a világbajnoki selejtezőkön. Remélem, ha keveset is, de a munkámmal mégis tudok valamit segíteni.

Azt hiszem, a pártatlan szurkolók is érdeklődéssel figyelik majd az idegenlégiós edző ténykedését Győrben. A magyar edzői gyakorlatról eltérően mások lesznek a módszerei. Az előzetes hírek szerint tartanak is tőle a Rába játékosai. Pecze rövid, de pergő és nagy intenzitású edzéseket ígér. Győrött ettől még önmagában nem ájulnak el, hiszen a Verebes-korszakban is valami ilyet, ehhez hasonló csinálat. De az már valami más, újat sejtet, hogy az újdonsült vezető edző egy másik nyilatkozatában már elmondta: lehet, hogy az edzéseken is fel kell majd venniük a játékosoknak a sípcsontvédőt. ... Egy újabb ETO-korszak nagyon használna a magyar focinak.

Minifutball maxi sikere Fonyódon

A jugoszláv csapatok már értik a csíziót

A minifutballhoz elég már egy 28x16 méter nagyságú pálya is. Ilyen pedig ugye már a legtöbb fedett csarnokban is akad. „Mini” lett a kapu is, hisz a két kapufa távolsága csupán 2,5 méter. Magassága is csak 100 centi. E méretek velejárója, hogy a minifutballban nem őrzi kapus a hálókat.

Hogy hazánkban is elterjedőben van ez a labdarúgás, azt jelzi, hogy a közelmúltban a Balaton menti Fonyódon már nemzetközi minifutball-tornát rendeztek. Ezen 3 magyar együttes — köztük Pest megye csapata, mint magyar válogatott — valamint 9 külföldi csa-

pat küzdött két napon át az elsőéért, a helyezésekért. A fonyódi Petőfi SE festői fekvésű sportközpontja ideális körülményeket biztosított a jugoszláv, a csehszlovák, a belga és a már említett magyar együtteseknek.

Belgium csapata (ebben az országban már hivatalos szövetsége is van a minifutballnak) volt a torna esélyese. Aztán kiderült, hogy ma már más országokban is dívik ez a foci, no és mind többen kezdik ismerni az új játék fortélyait. Bizony, a fonyódi döntő amolyan jugoszláv házi bajnokság volt. Kanizsa és Szabadka csapatai találko-

ztak a fináléban. Az izgalmakat csak fokozta, hogy a két „plávi” csapat összecsapása a rendes játékidőben döntetlenül végződött. A hosszabbításban az NK Subotica legénysége betalált a kis ketrecbe, s kupagyőztes lett. Ugyancsak váratlan, hogy a zömmel százhalombattai játékosokból összetevődött magyar együttes a harmadik helyen végzett.

A minifutball több mint ezer szurkoló szerint is maximális sikerrel mutatkozott be Fonyódon.

Kovács Sándor

Németh Lajos: „Halálfélelmem volt”

— Nem mindennapi körülmények között ért véget vasárnap este a Szeged — Vasas (0:1) labdarúgó osztályozó. Az utolsó percben 11-eshez jutott a fővárosi csapat. Szabadi belőtte a büntetőt. Középkézre nem is volt idő, a piros-kék együttes meghoszábbította NB I-es „tagságát”.

Hétfő délelőtt szemtanúk számoltak be arról, hogy Németh Lajos valószínűleg le sem fújta a mérkőzést, mert egyszerűen nem volt rá lehetősége. Miután ugyanis Szabadi bevette a szegedi hálót, elszabadultak az indulatok. Százak rohantak a pályára, és valóságos „hajtóvadászat” kezdődött. Ennek célpontja a játékvezetői hármast és a Vasas együttese volt.

— Valóban félbeszakadtak tekinthető az osztályozó? — kérdezte Németh Lajostól az MTI munkatársa.

— Szó sincs róla — hangzott a válasz. — Szabadi gólja után három sípoltam, középkézre nem volt, nem lehetett idő.

— Amikor a nézők üldözni kezdtek önként, mire gondoltak?

— Mire gondolhat ilyenkor az ember? Menti a bőré. Villámgyorsan rohantunk az öltözőbe. Szilágyi Sándor partjelző kollégám nem volt elég gyors. Alaposan megrúgták, védekezésre kényszerült.

— Van olyan vélemény, amely szerint a 90. percben kezező Szabó vesztegetés alanya. Azért ütötte el a labdát, mert a Vasason akkor már csak-

is a büntetőt segíthetett. Mások azt hangsúlyozták, Németh Lajos szinte kötelességszerűen állt az NB I-es gárda mellé, az NB II-es rovására. Hogyan is volt hát a büntetőt megelőző eset?

— Hogy ki mit mond, az a legteljesebb magánügye. De hogy én mit látam? Komját beadott, a labda Szabadi felé szállt. Szabónak más módja nem maradt arra, hogy tisztázzon — kezelt.

— Volt már hasonló „üldözőverseny” szenvedő részese? — Még nem. Halálfélelmem volt. Most alaposan rámfér a pihenés. Azt a bizonyos halálfélelmet sokáig nem tudom elfeledni. Sportszerűséget leírok. Most már az MLSZ-en a sor.

1989. június 27.

DÁTUM

5

Milan Kundera

BÚCSÚKERINGŐ

Nem, egyáltalán nem bánta, hogy elmegy innét, de sietni sem volt kedve. Ha betartotta volna, amiben külföldi barátaival megállapodott, eddigre már át kellett volna haladnia a határon, de megint érezte, hogyan hatalmasodik el rajta a halogatásra való hírhedt hajlam, amely miatt barátai annyit ugratták. Többnyire éppen olyankor adta át magát neki, mikor határozott, egyértelmű cselekedetre lett volna szüksége. Tudta, hogy az utolsó pillanatig azt fogja bizonygatni mindenkinek, hogy azonnal indulnia kell, még ma, de azt is tudta, hogy már reggel óta minden tőle telhetőt megtesz annak érdekében, hogy elodázza a távozást ebből a kedves fűrdővárosokból, ahová évek óta járt a barátjához, néha nagyon hosszú kihagyásokkal, de mindig nagyon szívesen.

Leparkolta az autóját (igen, a trombitás fehér kocsija meg Frantisek piros motorkecpárja már ott állt a parkolóban), és bement a borozóba, ahol félóra múlva találkájára volt Olgával. Megtetszett neki a hátsó ablaknál lévő asztal, ahonnan jól lehetett látni a park égi fáit, de sajnos éppen most tilt le oda egy harminc év körüli fiatalember. Jakub így a mellette lévő asztalhoz ült. Onnét ugyan nem látta a fákat, viszont jól megfigyelhette az ablak melletti asztalnál ülő fiatalembert, aki felkelte az érdeklődését: feltűnően ideges volt, szemét le nem vette a bejáratról, és lábával a padlón dobolt.

7.

A lány végre megérkezett. Klíma felugrott az asztaltól, elébe sietett, és odavezette az ablak melletti asztalhoz. Rámosolygott, mintha e mosollyal azt akarná mondani, hogy „megállapodásunk érvényes, bíznunk egymásban és a jövőben, nem félünk semmitől, és egyáltalán, minden a legnagyobb rendben van.” Nyugtalanul fürkészte a lány arcát, viszonzózza-e azt a mosolyt, de Ruzena arcáról semmi ilyesmit nem lehetett leolvasni. Klíma félt szobáhozni azt a témát, amely annyira nyugtalanította, ezért közömbös dolgokról kezdett locsogni, hogy gondtalan léghőz teremtse. Szavai azonban szétporlottak a lány hallgatásának sziklazátonyán.

S aztán hirtelen félbeszakította.

— Meggondoltam magam. Bűn lenne megtenni. Lehet, hogy te képes vagy ilyesmire, de én nem.

A trombitásban e pillanatban minden összeomlott. Kővé dermeden meredt Ruzenára, és nem tudott mit felelni. Már semmit sem érzett, csak reménytelen kimerültséget. És Ruzena megismételte:

— Bűn lenne.

A trombitás rámeredt, és teljesen valószerűlenné tűnt számára. Ez a nő, akinek az arcát fel sem tudta idézni, amikor nem voltak együtt, most úgy jelent meg előtte, mint egy hatalom, amely életfogytiglani bűnhődésre ítéli. (Mint valamennyien, Klíma is csak azt tartotta valóságosnak, ami belülről, fokozatosan, szervesen hatol be az életünkbe, míg azt, ami kívülről, váratlanul és véletlenül érkezik, azt a valószerűlenné inváziójaként fogadta.)

Csak hogy fájdalom, nincs semmi valóságosabb, mint az effajta valószerűlenség.

Aztán megjelent az asztaluknál a pincér, aki már tegnapelőtt felismerte a trombitást. Két konyakot hozott egy tálca, és bizalmaskodva megkérdezte:

— Remélem, eltaláltam a kívánságukat?! — És Ruzenának ugyanazt mondta, mint legutóbb. — Vigyázzon, mert a többi lány kikaparja a szemét! — és felröhögött.

Klíma annyira belemerült saját rémületébe, hogy a pincér szavait nem is hallotta. Ivott a konyakból, és odahajolt Ruzenához.

— Mondd, mi ütött beléd? Hiszen már mindent megbeszélünk! Azt hittem, értjük egymást. Most mitől gondoltad meg magad ilyen hirtelen? Tegnap még te is elismerted, hogy szükségünk van néhány évre, amikor csak egymásnak élünk. Kérlek, Ruzena! Hiszen szeretjük egymást! A gyerek ráér majd akkor, amikor mind a ketten igazán akarjuk!

8.

Jakub azonnal megismerte a lányt: ez az a nővér, aki tegnap az öregek elé akarta hajtani Bobest. Le nem vette róla a szemét: érdekelte, miről beszélhet azzal a fiatalemberrrel. Nem ígert egyetlen szót sem, de azt érezte, hogy beszélgetésük tele van feszültséggel.

A fiatalembere azonban meglátszott, hogy nyomasztó hírt hallott. Eltartott egy kis ideig, míg ismét képes volt társalgásra. Arc kifejezéséből ki lehetett olvasni, hogy kérleli a lányt, és megpróbálja valamire rábeszélni. De a lány makacsul hallgatott.

Jakubnak úgy tűnt, hogy a tét valakinek az élete. A szőke lányt még mindig annak a bémészködő járókelőnek a szerepében látta, aki buzgógn segít a hóhérnak lefogni az áldozatot, és egy pillanatig sem kételkedett abban, hogy a fiatalember áll az élet oldalán, a lány pedig a halálén. A fiú abbahagyja az esdeklést, rámosolyg a lányra, még az arcát is megsimogatja. Megegyeztek volna? Szó sincs róla. Az arc a sárga haj alatt konokul bámul a távoli semmibe, kitérve a fiú tekintete elől.

Jakub képtelen volt levenni pillantását a lányról, akit tegnap óta nem tudott másnak látni, csak hóhérsegédnek. Az arca szép volt, de üres. Elég szép hozzá, hogy vonzza a férfiakat, és elég üres, hogy elveszzen benne egy férfi minden esdeklő kérelme. Ez az arc büszke is volt, és Jakubnak az jutott eszébe, hogy nem is a szépségére büszke, hanem éppen az ürességére.

Úgy látta, hogy ebben az arcban ezer más arc jelképe van, amelyet mind jól ismert. Úgy érezte, hogy egész eddigi élete nem volt egyéb, mint egyetlen végeérhetetlen párbeszéd ezzel az arccal.

Mikor valamit próbált neki megmagyarázni, az arc gögösen elfordult, érveire nem érvekkkel felelt, hanem azzal, hogy egészen másról kezdett beszélni, ha rámosolygott, komolytalanságát olvasta a fejére, ha valamire kérte, elbizakodottsággal vádolta. Ez az az arc, mely semmit sem értett meg és mindenről döntött, az arc, mely üres, mint a sivatag, és büszke a tulajdon ürességére.

Az jutott eszébe: ma látja utoljára, hogy holnap örökre távozik ennek az arcnak a birodalmából.

9.

Ruzena is észrevette Jakubot, és felismerte. Magán érezte átható tekintetét, és lámpaláza volt tőle. Úgy tűnt neki, hogy bekerítette a két férfi, akik titkos szövetségesek, bekerítette a két tekintet, és úgy irányulnak rá, mint két puskacső.

Klíma ismételtette az érveit, a lány meg nem tudta, mit feleljen. Megpróbálta meggyőzni róla önmagát, hogy ahol egy szülendő gyerekről van szó, ott az értelemnek nincs semmi keresni valója, s csak az érzelmek számítanak. Némán elfordította az arcát a két tekintet hatóköréből, és kibámult az ablakon.

Most, hogy befelé figyelt önmagába, lassan és halványan derengeni kezdett a felismerés benne: mi is ő voltaképpen: egy szerelmében megcsalt, elárult meg nem értett szerető és anya, a sértett harag dagadni kezdett a lelkében, mint a kelt tészta. Minthogy ezt szavakkal nem tudta kifejezni, hagyta, hogy a szeme beszéljen helyette. Továbbra is makacsul a szemben lévő park egy bizonyos pontjára meredt.

Csak hogy éppen azon a helyen, amelyre olyan megalkodottan szegezte a szemét, hirtelen egy ismerős alakot vett észre. Annyira megrémült, hogy többé nem is hallotta, mit beszél Klíma. Ez volt a harmadik tekintet, melynek csöve felé irányult, és ez volt a legveszélyesebb. Mert Ruzena kezdetben (vagyis néhány héttel ezelőtt) még nem volt olyan biztos abban, ki is az okozója jövődó anyaságának. És az egyik számbajóható lehetőség épp az a fiatalember volt, aki e pillanatban, félig a park egyik fája mögé rejtőzve, titokban figyelte őt. De ez csak a kezdetben volt így, mert aztán inkább arra hajlott, hogy a trombitást tekintse valódi megtermékenyítőjének, míg végül eldöntötte, hogy egészen bizonyosan ő volt az. Ertsük meg jól: nem akarta a terhességet hazugul a nyakába varni. Döntésével nem a csaláságot választotta, hanem az igazságot. Úgy döntött, hogy igazán ő volt.

Mellesleg, az anyaságot annyira szent dolognak érezte, hogy olyasvalaki idézte elő, akit lényegében lenézett. Nem a logika, hanem valami racionálisan túli megvilágosodás győzte meg arról, hogy csak olyan férfi ejtheti teherbe, aki tetszik neki, aki tisztel. S amikor a telefonkagylóban meghallotta, hogy azt, akit gyermeke apjának szemelt ki, a hír megdöbben, és apai küldetése elől menekülni próbál, ez végérvényesen eldöntötte a dolgot: Most már nemcsak hogy száz százaléki biztos volt saját igazában, hanem kész volt harcba is indulni érte.

folytatjuk

fotó: kapfinger

— Természetvédelmi és honismereti tábor nyílik Mesz-tegnyőn július 3-án. Július 15-ig 10-14 éves gyerekek nyaralnak ott a kaposvári Kilián György Városi Művelődési Központ szervezésében.

— Fiala dalosok országos találkozóját rendezik meg Székesfehérvárott, a Művelődési Központban. Megnyitó: június 30-án 14 órakor. A galaestet július 1-jén 19 órakor tartják.

Közlekedési balesetek

A hétvégén az ország területén összesen 101 sérüléssel közlekedési baleset történt. A balesetek közül 11 halálos kimenetelű, 49 súlyos és 41 könnyű sérüléssel volt.

Fonyódon Takács László 44 éves részlegvezető, budapesti lakos személygépkocsijával elütötte az előtte kerékpározó Gábris Lajos 65 éves helybéli nyugdíjast. Az idős férfi a helyszínen meghalt. A személygépkocsi vezetője könnyű sérülést szenvedett. A vizsgálat eddigi adatai szerint Takács László figyelmen kívül hagyta a kerékpárosokat.

Egervár külterületén Szecskó Csilla 19 éves betanított munkás, elekési lakos motorke-

rékpárjával az útpadkán lévő kilométerkönekek között és a helyszínen meghalt. A vizsgálat eddigi adatai szerint a motorkerékpáros nem az útviszonyoknak megfelelő sebességgel közlekedett.

Tihanyban Várfalvi Péter 21 éves segédmunkás, győri lakos személygépkocsijával az árokba hajtott, s ott egy fának ütközött. Utasai közül Várfalvi Csaba 19 éves tanuló, győri lakos a helyszínen meghalt, ketten súlyos sérülést szenvedtek. A vizsgálat eddigi adatai szerint Várfalvi Péter nem az útviszonyoknak megfelelő sebességgel közlekedett.

MNB-közlemény

Az utóbbi időben — lakossági panaszokból is kiderült — több alkalommal előfordult, hogy üzletekben, piacokon, pénztáraknál a papír 10 és 20 forintos bankjegyeket nem fogadták el.

A Magyar Nemzeti Bank ezért közli, hogy a papír 10 és 20 forintosok változatlanul érvényes fizetőeszközök, azokat fizetésekor mindenki köteles névértékben elfogadni.

APRÓHIRDETÉS

Üzemképtelen, színes Munkácsy televíziót vennék. „Színes 247022” jeligére a pécsi Sallai utcai hirdetőbe.

Dácia kiutalás eladó. „Nyár 247023” jeligére a pécsi Sallai utcai hirdetőbe.

Pécs város központjában I. emeleti, gázfűtéses 45 m²-es, telefonos örökklakás, téglalapú eladó. Pécs, János u. 17. I. em. 7.

Pécs, Kodó-dűlőben eladó 540 négyszögletű terület. Van benne szőlő, erdőrész, szoba-konyhás pince,

kút, konyhakert, szerszámok helyisége. Terméssel együtt irányár: 150 000.- Ft. Érdeklődni: 7633 Pécs, Bánki Donát út 5. I. em. 10.

ELADÓ Szekszárd, Mérey u. 43. IV/5-ös, 69 m²-es, 2,5 szobás lakás, nagy étkezővel, Nikolett konyhával.

HUMUSZGILISZTA nagy tételben eladó. Érdeklődni Bór Nagy Ádám, Dombóvár, Hunyadi tér 19-21. I/9. címen, illetve napközben a 74/65-335, esti órákban a 74/65-977-es telefonon.

Balaton kulturális programok

Siófok

Dél-Balaton Kulturális Központ: június 27. 20.30 órakor orgonahangverseny június 28. 21 órakor folklórműsor (közreműködik a Rajkó együttes és a tánckar) július 2. 21 órakor Neoton-koncert (a szabadtéri színpadon, esőnap: július 3.)

Boglárlelle

id. Kapoli Antal országos fargó-pályázat és -kiállítás a Béke Művelődési Házban. Nyitva: július 1-től. Délelőtt: 9—13 óráig, délután: 15—18 óráig. Hétfőn zárva Boglárlelle szabadtéri színpad: június 30-án 21 órakor a Budapest Táncegyüttes műsora.

Kerékpárral Párizsba

Pécsi főiskolások csapata — hét fiú és egy lány zömmel húsz-huszonkét évesek —, Kalamár Szabolcs műszaki főiskolai hallgató vezetésével 21-én 4500 km-es kerékpártúra indult.

Céljuk Párizs, ahol részt vesznek a Francia Forradalom 200. évfordulója tiszteletére rendezett ünnepségeken. Athajtanak Ausztrián, az NSZK-n, Franciaországon, Olaszországon, Jugoszlávián, átlagosan napi 100—120 km-t tesznek meg.

Hazaérkezéstük augusztus 5. és 10. között várható

Köszöntjük László

nevű kedves olvasóinkat!

A László szláv eredetű név. A név elemeinek jelentése: hatalom + dicsőség, teljes jelentése körülbelül ez: dicsőséges uralkodó.

Valóban ilyen volt a védőszent, Szent László királyunk: a keresztény magyar lovagi eszmény megtestesítője, a magyar kereszténység megszilárdítója, az ország védelmezője és gyarapítója. 1095-ben halt meg.

A Nap kél: 3.49 órakor nyugszik: 19.46 órakor

A Hold kél: 23.49 órakor nyugszik: 13.25 órakor

Totónyeremények

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság tájékoztatása szerint a Totó 25. játékhetére 6 386 487 darab szelvény érkezett be.

A nyeremények: 13 plusz egy találatos szelvény 610 darab, nyereményük egyenként 6749 forint, 13 találatos szelvény 2172 darab, nyereményük egyenként 2678 forint, 12 találatos szelvény 33 162 darab, nyereményük egyenként 150 forint, 11 találatos szelvény 175 715 darab, nyereményük egyenként 71 forint. A 10 találatosok nyereménye nem éri el a 20 forintot, ezért a 11-esek között osztották szét.

A Medvetánc magyar kisebbségi számáról

folytatás a 3. oldalról

„közelműltban” (elhunyt történelem), a „közelműltban” (megjelent könyvében) vagy a „legutóbb” (megjelent könyvében) stb. Ezzel 6 egy tíz évvel korábbi időpontra utal. Most arról is szó van, hogy az a bizonyos „legutóbb” megjelent könyv után (Hódi Sándor Lételmény és valóság 1978. című könyvről van szó) még legalább három könyve jelent meg a szerzőnek.

A tanulmányban szereplő idézetek olykor hosszúak, elavultak és nem közölnek fontos dolgokat.

Fúr Lajos tárgyi tévedéseket is ejtett, pl.: a Képes Ifjúság nem folyóirat, hanem hetilap. Penavin Olga nem a szlovéniai, hanem a szlavóniai magyarságról írt. A legnagyobb tárgyi tévedésének én azt az állítását tartom, miszerint a „Vajdaság népességének viszont közel 40%-a magyar” (312. o.). Ugyanabban a kötetben a 268. oldalon Arday azt írja, hogy Vajdaságban az utolsó népszámlálás alkalmával a lakosság 18,9%-a volt magyar. Ez utóbbi az igaz. Most amikor már szinte a teljes magyar népesség tájékozatlan abban, hogy hányan vannak pontosan a határon túli magyarok, akkor ilyen tévedéseket egyszerűen nem szabad megengednünk,

mert ezzel a tájékoztatásokat félrevezetjük.

Nagyon tetszenek, nekem Fúr Lajos következtetései, amikor már nem csupán a jugoszláviai helyzetről szól. Itt ugyanis azt mondja, hogy az irodalomcentrikus kultúrák csonka kultúrák és a magyar nemzeti kisebbségi kultúrák szinte mindenütt ilyenek. Ennek okát az intézményes keretek hiányában vagy elégtelen voltában és a tényleges etnikai nemzetiségi autonómiák megte-remtésében látja. Ezt a gondolatot had szabadjon továbbgondolnom. Egy szubkultúra nem lehet önálló mindaddig, míg az egész kultúra nem működik autonóm módon a saját logikája szerint, hanem legjobb esetben is csak a korlátozott autonómia érvényesül. Ami nagyon veszélyes, mert bármikor visszalehet hívni és ezért nagy önkormányt és önfegyelmet követel annak művelőitől. Először a nagy, az állami kultúrát kell felszabadítani és csak utána kerülhet sor a nemzetiségi szubkultúrák önállóságának a kiépítésére. Természetesen ehhez az egész hatalmi struktúrának meg kell változnia, s ez csak egy prularisztikus rendszeren belül érhető el. Az ilyen irányú változás a magyar nemzeti kisebbségen kívül fog eldőlni és mivel a szövetséges szocialista országokban erre nagyon kicsik az esélyek, aggódom értük.

Kovács Teréz

Kossuth rádió

8.20: Hogy tetszik lenni? 8.50: Külpolitikai figyelő. 9.00—11.00: Napközben. 11.00: Labirintus. 11.15: Ligeti György népdalkórusaiból. 11.34: Hét szék esztendő. 12.45: Intermikrofon. 13.00: Klasszikusok délidőben. Puccini: A köpeny. Egyfelvonásos opera. 14.10: Magyarán szólva. 14.25: Orvosi tanácsok. 14.30: Dzsesszmelódiák. 15.00: Kapcsoljuk a miskolci körzeti stúdiót. 15.20: Zeneiskolásoknak — zeneiskolások muzsikálnak. 15.40: Poggyász. 16.00: Tizenhat óra. 16.10: Szívesen hallgattuk. 17.00: Bioritmus. 17.20: Dvorszák-művek. 17.45: A Szabó család. 19.15: Motívumok Gorkij Foma Gorgyjejev című regényéből. 20.33: Sokszemközt az egészségről. 21.05: Egy hölgy — kor nélkül... Rökk Marika életútja. 21.45: „Hajszálgyöke-rek” „Idvezlőgy kegyes Szent László király.” 22.00: Hírvilág. 22.30: Két kvintett. 23.32. Dohnányi: Rurallia Hungarica — szvit.

Petőfi rádió

8.05: Kölyökrádió 8.50: Olgeborge kapitány. Szerb György és Urbán Gyula mesejátéka. 9.05: Népdalkörök és citerazenekarok. 9.30: Sportvilág. 9.40—11.00: Rivaldafényben. 11.05: Világúság. 11.10: Térkép és útravaló. 11.30: Balatonrádió. 12.10: Nótacsokor. 13.05: Kenguru. Sportmúsor gyerekeknek. 14.00: Beüttinger. 15.05: Könyvről — könyvről. 15.15: Szmolna Klára zongorahangversenye a 6-os stúdióban. 15.30—17.30: Csúcsforgalom. 17.05—21.00: Nyáridő. benne: 17.05: A Csúcsforgalom folytatása. 17.30: Helykereső. 18.30: Pop-regisztr. 19.35: Hagományápolók. A Téka együttes. 20.00—20.50: Zenés beszélgetés. 21.05: Húsz év múlva. 21.27: Magnósk figyelme! 22.08: Az Ifjúsági Rádió bemutatója. A Szent Anna tó regéje. 23.15: A dzsessz története. 23.55—0.14: Régi fúvószenesika.

Bartók rádió

9.08: Nagy mesterek kamarazenéjéből. 10.25: Rafael Kubelík vezényli a

Rádió, televízió

Bécsi Filharmonikus és a Royal Filharmonikus zenekart. 11.30: Takács Tamara operafelvételeiből. 12.06: Gajane Dzsagacpanjan zongorahangversenye a Pécsi Művészetek Házában. 13.05: Rockzene CD-n. A Whitesnake együttes 1987-es albuma. 14.00: Három Vivaldi concerto. 14.30: Zengjen a muzsika! 15.00: Moziárverés — moziárverés? Fiala János dokumentumműsora. 16.00: Felejthetetlen hangversenyek. A Budapesti Filharmoniai Társaság zenekarának hangversenye a Magyar Állami Operaházban. (1961. október 8.). 17.20: Poggyász. 17.40: X. Europa Cantat — Pécs, 1988. 18.09: Zenekari operarészletek. 18.30: A Magyar Rádió szerbhorvát nyelvű nemzetiségi műsora Pécsről. 19.05: A Magyar Rádió német nyelvű nemzetiségi műsora Pécsről. 19.35: Verdi: Requiem. 21.03: Beethoven: A-dúr szonáta Op. 69. 21.30: Fiala János seregben. 22.00: Magyar művészek operafelvételeiből. 22.38: Kodály nottmúmi.

TV1

8.05: Tévétoma nyugdíjasoknak. 8.10: Brahms — Bernstein ciklus. NSZK filmsorozat. 9.10: Panoráma. 9.55: Az Országgházról jelentjük. 16.30: Hírek. 16.35: Pannon Krónika. 16.45: Hírek német nyelven. A Pécsi Körzeti Stúdió műsora. 16.50: A Szege-di Körzeti Stúdió román nyelvű nemzetiségi magazinja. 17.20: RTV Közösségszolgálat. 17.25: Szám-adás. 17.40: Reklám. 17.45: A kegyelmes úr szármagédje. Szovjet tévéfilmsorozat. 19.00: Reklám. 19.05: Műsorajánlat. 19.10: Esti mese. 19.20: Reklám. 19.25: Közlemények. Műsorajánlat. 19.30: Híradó. 20.00: Az Országgházról jelentjük... Összefoglaló az Országgyűlés mai napjáról. 20.40: Reklám. 20.45: A klinika. NSZK tévéfilmsorozat. 21.30: Reklám. 21.35: Stúdió '89. 22.20: Az animáció mesterei. Angol dokumentumfilm-sorozat. 22.50: Híradó.

TV2

17.00: Képcsúság. 17.15: TV2. 17.45: Torpedo. 18.00: Telesport. 18.25: Gyerekeknek! 18.49. TV2.

19.00: Bocsnán, itt vernek? Lengyel bűnügyi film. 20.21: TV2. 21.00: Híradó. 2.21.20: TV2. 21.30: Meghökkenő mesék. Angol tévéfilmsorozat. 21.57: TV2. 22.00: Gondolkodó. kb. 22.45: TV2. Napzárta.

Sky Channel

6.30: Üzleti hírek. 7.00: DJ Kat Show. 9.30: Panel Pot Pourri. 11.00: Sullivanék. 11.30: Sky-krónika. 12.30: Gond-fórum. 13.00: Egy másik világ. Amerikai filmsorozat. 13.55: Landscape Channel. 14.50: Változó világ. Filmsorozat. 15.45: Szeretni. Filmsorozat. 16.15: The Lucy Show. Vígjátéksorozat. 16.45: Pindurkák. Rajzfilmsorozat. 17.00: Visszaszámlálás. 18.00: Euro-sport. 01.30: Landscape Channel.

Super Channel

7.00: Hírek. 7.10: Időjárás. 7.15: Üzleti hírek. 7.45: Hírek. 7.55: Időjárás. 8.00: Egyveleg. 15.30: Nino Fireto zenés műsora. 16.30: Forró drót. 18.30: Tracking. 19.30: Richard Diamond. Bűnügyi sorozat. 20.00: Biliárd. 21.45: Világhíradó. 22.00: Amerikai profi kosárlabda. 00.00: Hírek, időjárás. Egyveleg.

TV5

16.05: Hírek. 16.10: A süteménykihordónő. 16.30: Vidéki ízek. 16.45: Pihenődíj. 17.30: Számok és betűk. 17.55: Hírek, időjárás. 18.00: Rock. Film. 19.40: Csillag papiros. 20.00: Te jó ég, kedd van! 21.30: Esély a daloknak. 22.00: Tv-híradó. 22.30: Időjárás. 22.35: Filmklub. 00.00: Cinéma, cinémas. 01.00: Műsorzárás.

SAT1

6.00: Jó reggelt a SAT1-gyel! 9.00: Hírek, időjárás. 9.05: Műsorelőzetes. 9.10: Lassie. Kalandfilmsorozat. 9.35: Pixi az égi kakukkfészekben. 10.00: Hírek, időjárás. 10.05: Közkórház. 10.50: Öletek a háztartáshoz. 11.00: Hírek, időjárás. 11.05: Az elvesztett legendája. Amerikai kalandfilm. 13.00: Tévétözsde. 14.00: Horoszkóp, műsor-

előzetes. 14.05: Kimba, a fehér orosz-lán. Japán rajzfilmsorozat. 14.30: Lassie. Kalandfilmsorozat. 14.55: Az aranylövés. 15.05: Közkórház. 15.50: Öletek természetbarátoknak. 16.00: Pat és Patachon. Dán vígjátéksorozat. 16.25: Az aranylövés. 16.35: Bonanza. Westernsorozat. 17.35: Hírek, időjárás. 17.45: Műsorelőzetes. 17.50: Világúr — az ember a csillagokat akarja. Amerikai filmsorozat. 18.45: Híradó. 19.00: Szerencsekerek. 19.30: Cannon. Krimisorozat. 20.25: Időjárás. 20.30: Különböleges osztag. Ausztrál krimisorozat. 21.25: Hírek. 21.30: A delfin napja. Amerikai film. 23.20: Hírek, sport, időjárás. 23.30: Cheech és Chong melegengető álmai. Amerikai filmvígjáték. 00.50: Műsorelőzetes.

Jugoszláv televízió

1. műsor: 8.10: Műsorismertetés. 8.15: Tv-naptár. 8.25: Hírek. 8.30: Gyermekműsor. 9.00: Elmulasztották — nézzék! 11.00: Válogatás a műhold-programokból. 13.30: A Tv-centrumok fundusából. 15.30: Hírek. 15.40: Rajzfilm. 15.50: Rádás program. Éjszakai műsor ism. 16.30: Magyar híradó. 17.50: Tv-napló I. 18.05: Számok és betűk. 18.25: Tudományos grafitok. 19.10: Időjárás. 19.13: Rajzfilm. 19.30: Tv-napló II. 19.53: A mai sport. 20.00: Lottóhúzás. 20.05: Surfacing. Amerikai játékfilm. 21.40: Tv-napló III. 22.00: Témák és dilemmák. 23.35: Rádás program. Hírek külföldi turistáknak. 01.35: Hírek. 01.40: Műhold-program. 03.40: A szerdai műsor ismertetése.

2. műsor: 19.30: Tv-napló. 20.00: Komolyzenei program. 20.45: Hírek. 20.52: Időjárás. 20.55: Külföldi dokumentum-sorozat. 21.40: Szórakoztató kedd. 23.10: Filmsorozat. 23.55: Időjárás. 23.58: A szerdai műsor ismertetése.

A Sky Channel, a Super Channel, a TV5 és a SAT1 műsorát részletesen közli a Telehold.

A Paksi Sportegyesület

NB II-es labdarúgó szakosztálya

technikai vezetői állást

hirdet.

Feltétel:

- szakirányú végzettség és jártasság
- bérezés megegyezés alapján
- lakás megoldható.

Paksi Sportegyesület

7030 Paks, Dózsa Gy. u. 55-61.

Telefon: 75/11-698.

Jelentkezési határidő: 1989. július 18.

Megrendelés

Megrendelem

a DÁTUM c. napilapot

...példányban 1989.....-tól.

Vállalom, hogy az előfizetési díjat a

nálam jelentkező postai

kézbesítőnek kiegyenlítem.

Név:

Lakcím:

Kérjük, hogy a megrendelőlapot — bérmentesítés nélkül — juttassa el a legközelebbi postahivatalba vagy postaládába.

1989. június 27.

DÁTUM

7

MAGYAROK

Irodalmi, kulturális, tudományos folyóirat. Kiadja a Babits Kiadó, megjelenik havonta.

Az első és egyedülálló olyan magyar periodika, amely összekötő kapocs a külföldön élő és a belföldi magyarok között. A külföldi értékesítés mellett belföldön is kapható.

Megrendelhető a Babits Kiadónál (7100 Szekszárd, Bajcsy-Zs. u. 7.) és a postahivatalokban, megvásárolható a hírlapárusoknál.

Hirdessen

a DÁTUMban!

Négy megyében és Budapesten olvashatják

adás-vételi, családi és más jellegű apróhirdetéseit.

Magánszemélyek, kisvállalkozók, szervezetek, vállalatok részére nagyon előnyös a DÁTUM, mert három napon belül megjelentetjük hirdetéseiket, melyeket a Magyar Hirdető Tolna, Somogy, Baranya és Fejér megyei kirendeltségein, vagy Budapesten adhatnak fel.

Első a DÁTUM, kettőn áll a vásár, három az átfutási nap, négy a megye, ahol terjesztjük hirdetéseiket. Plusz Budapest!

Bekebelezte-e a kormányt az MSZMP?

folytatás az 1. oldalról

— Elhiszem, amit Pozsgay mondott az ülésen és vasárnap a tévében: föl kell vállalni ezt a pártot, integrációra kell törekedni, egységre kell törekedni. Mert — én is úgy látom — ha ez a párt szétesik és esélytelenül lép a választási küzdelembe, akkor azt valahol az egész nemzet sínyli meg. Mert ennek a pártnak tényleg vannak történelmi tapasztalatai, tényleg vannak szellemi potenciáljai és tömegbázisa... Pozsgay, úgy gondolom, azért vállalta föl ezt a kompromisszumot, mert hosszabb távon a nemzetért érez valóban felelősséget.

— Milyen megnyilvánulások voltak az ülésen Grósz Károly személyével kapcsolatban? Követelték-e a lemondását?

— Igen, s ez már előre látható volt... Volt, aki egész di-

rekten megfogalmazta, hogy mondjon le, vagy a KB mentse föl.

— Szavaztak is erről?

— Ez a kérdés így nem került szavazásra. Mert a vitában az fogalmazódott meg, ha akár a reformgondolkodás szorul most háttérbe, akár a Grósz-féle centrum, az mindenhogyan veszteséget jelentene a pártnak. Sokan azt mondták, Grósz nélkül ezt az egységet nem lehet megteremteni.

— Választások után sem?

— Az egy más kérdés. Adigra kiderül, hogyan viselkedik ezzel a mozzanattal szemben, mennyire vállalja föl, mennyire alakul át és mekkora bizalma lesz annak a reformgondolkodásnak, ami várhatóan a kongresszuson fog meg erősödni.

V. Horváth Mária

Várható időjárás

Kedden kevesebb felhő, túlnyomóan napos idő lesz, főként délután fordul elő elszórtan zápor, zivatar.

A többnyire mérsékelt, változó irányú szél átmenetileg

csak zivatarok környezetében erősödik meg.

A minimum hőmérséklet kedden 14 és 19 fok között, a maximum hőmérséklet 25 és 30 fok között alakul.

EK-csúcs

Rendkívüli biztonsági intézkedések közepette Madridban hétfőn megkezdődött az Európai Közösségek állam- és kormányfőinek találkozója. A tanácskozás napirendjének központjában az egységes európai piac megteremtésével kapcsolatos kérdések, elsősorban az egységes pénzügyi- és bankrendszer létrehozásával kapcsolatos problémák, valamint az úgynevezett szociális charta megvitatása szerepel.

A csúcstalálkozót a házigazda, az EK leköszönő soros elnöke, Felipe González spanyol miniszterelnök nyitotta meg. Rövid beszédében hangsúlyozta, hogy a mostani tanácskozáson a közösség vagy újabb lépést tesz előre a gazdasági egység irányában, vagy súlyos válsággal kell szembenéznie. Ebből a szempontból különösen fontosnak nevezte Nagy-Britannia álláspontját a tanácskozáson.

Egy moszkvai javaslat

Fosszák meg Brezsnyevet a Győzelem Érdemrendtől

Hétfőn délután a moszkvai Kremlben megkezdte tanácskozását a Legfelsőbb Tanács Szövetségi Tanácsa. A testület munkájának napirendje meg egyezik a délelőtti üléselő Nemzetiségi Tanácséval.

A SZT-nek is meg kell választania a ház másik elnökhelyettesét, mert erről a legutóbb nem tudtak dönteni. Emellett meg kell erősíteniük a ház bizottságainak személyi összetételét.

A Nemzetiségi Tanács Rafik Nyisanov elnökletével a személyi, szervezeti kérdések mellett több érdemi kérdést is megvitatott. Szorgalmazták, hogy a törvényhozás már ezen az ülészakon kezdje meg a nyugdíjtörvény első olvasatban történő vitáját és felgyorsítandóan minősítették a népi kérdések státusáról szóló törvény

előkészítését. A NT úgy döntött, hogy minden törvénytervezetet két olvasatban vitatnak meg.

A NT ülésén felmerült egy, a ház illetékességén kívüli javaslat is: fosszák meg a néhai Leonyid Brezsnyevet a Szovjetunió legmagasabb katonai kitüntetésétől, a Győzelem Érdemrendtől. A javaslat szerint a volt főtitkár-államfő az 1978-ban neki ítélt kitüntetést nem szolgálta meg.

Komolyabb vita után a házban a Legfelsőbb Tanács honvédelmi és állambiztonsági bizottságának összetételéről bontakozott ki. E testület hivatott ellenőrizni a fegyveres testületek munkáját. Egyes küldöttek azt nehezményezték, hogy a bizottság tagjainak többsége a védelmi iparban tevékenykedik.

Holnapi számunkból megtudhatják,

hogyan hazánkban miért nem nyugtató a nyugtatófogasztás.

Irány Phenjan

Utolsó, rendkívüli ülését tartotta hétfőn a VIT Magyar Nemzeti Előkészítő Bizottsága. Gyurcsány Ferencet, a DEMISZ leköszönő alelnökét felmentette delegációvezetői megbízatása alól, s egyben úgy határozott: maguk a résztvevők döntsék el, kit bíznak meg a delegáció vezetésével.

A 150 tagú magyar delegáció csütörtökön indul Phenjanba, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság fővárosába, amely július 1—8. között ott-hont ad a XIII. Világifjúsági és Diáktalálkozónak.

Mint hogy a pontos program csak a helyszínen válik ismertté, a magyar küldöttség is csak ennek ismeretében dönti el, tagjai közül kik és milyen rendezvényeken képviselik hazánkat.

Állásfoglalás a jövedelemadózárról

folytatás az 1. oldalról

zető legbiztosabb út: több gyermek vállalása.

Nem engedhetünk abból a követelésünkben, hogy:

— a családi pótlékra fordított összegeket — a tényleges eltartási költségek és az átlagkereset szintjét figyelembe véve — gyermekszám szerint differenciáltan emeljék;

— a gyermekek alapvető ellátására fordított szülői jövedelemrész adózás alól mentesüljön.

Kérjük az országgyűlési képviselőket, hogy a fenti körülményeknek megfelelő, a gyermek és időskorú eltartottak érdekeit figyelembe vevő adózási javaslatra szavazzanak.

(OS)

ÁEH és ÁISH

Béke poraikra!

folytatás az 1. oldalról

Ezekben az esetekben az egyházi vezető tisztségek betöltése az illetékes külföldi szervvel való különmegállapodás alapján történik. A Minisztertanács felhatalmazást nyert arra, hogy az egyházak, felekezetek, vallási közösségek működésével, a vallás gyakorlásával összefüggő állami feladatok ellátásának szervezeti kérdéseit meghatározza.

A sportigazgatást egyre inkább az alulról építkező szervezeti struktúra, s a növekvő

autonómián alapuló öngazgatási tevékenység kell jellemezze. A feladatok többségét a jövőben a sportági szakszövetségeknek, ezek szövetségeinek, valamint a Magyar Olimpiai Bizottságnak kell betölteni. A megmaradó feladatok nem igénylik az ifjúsági és sport-hivatal tevékenységét. A sportigazgatás jövőbeni szervezeti kereteit a Minisztertanács határozza meg.

Az Elnöki Tanács határozott nagykövetség létrehozásáról a Ciprusi Köztársaság fővárosában. A testület államtitkárokat, nagykövetet nevezett ki és

mentett fel, valamint bírák megválasztásáról, felmentéséről határozott és kegyelmi ügyekben döntött.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa Deák Gábor államtitkárt e tisztsége alól — érdemei elismerése mellett — 1989. július 1-jei hatállyal felmentette.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa Knopp András művelődési minisztériumi államtitkárt e tisztsége alól 1989. június 30-i hatállyal felmentette. A Népköztársaság Elnöki Tanácsa dr. Szabó Imre minisztériumi államtitkárt e tisztsége alól — érdemei elismerése mellett — 1989. július 1-jei hatállyal felmentette. A Népköztársaság Elnöki Tanácsa Madarasi Attila pénzügyminisztériumi államtitkárt e tisztsége alól — érdemei elismerése mellett — 1989. június 30-i hatállyal felmentette. A Népköztársaság Elnöki Tanácsa 1989. július 1-jei hatállyal dr. Kunos Pétert pénzügyminisztériumi államtitkárrá, Pusztai Ferencet művelődési minisztériumi államtitkárrá, Pál Lászlót, valamint dr. Szabó Imrét — a Hő- és Rendszertechnikai Intézet igazgatóját — ipari minisztériumi államtitkárrá kinevezte. A Népköztársaság Elnöki Tanácsa dr. Györke Józsefet rendkívüli és meghatalmazott nagykövetté kinevezte.

Lettország: lesz ország?

Riga álmokat ringat

A Lettországi Népfront Tanácsának vezetősége az egyik köztársasági lapban felhívást tett közzé a közelmúltban, azt javasolva, hogy a mozgalom minden szervezetében, csoportjában vitassák meg Lettországnak a Szovjetunió keretein kívüli szuverenitásával kapcsolatos kérdéseket. Ennek nyomán indulatoktól sem mentes vita bontakozott ki.

A helyi sajtó a napokban közzétette a felhívás kapcsán a Lett KP KB irodájának határozatát, amely megállapítja, hogy a Szovjetunió kívüli szuverenitás jelszava nélkülöz minden gazdasági és politikai alapot, következetlenségről és a népfront vezetőinek szűklátókörűségéről tanúskodik. A Pravda letteket megszólaltatva olyan véleményeket idéz, amelyek határozottan elutasítják a kilépés gondolatát, s veszélyesnek tartják a népfront vezetőinek felhívását. Azt kell elérni, hogy Lettország (és mások) alkotmányosan garantált, de jure önállósága de facto önállósággá váljék. Szerződést kell kötni a szövetség egésze és minden egyes szövetséges köztársaság között, kölcsönösen előnyös alapon.

Megszüntetik az uránbányát

Az ipari miniszter pécsi sajtótájékoztatója

Gazdasági érdek ahhoz fűződne, hogy már ma sem termeljen a Mecseki Ércbányászati Vállalat — mondta Horváth Ferenc Ipari miniszter a megyei tanácson pénteken tartott sajtótájékoztatóján.

A kérdésekre adott válaszokból azonban kiderült, hogy ennek egy későbbi időpontnak van realitása. A megszüntetéshez természetesen kapcsolódó problémák megoldása miatt nemcsak az ipari miniszternek fáj a feje. Baranya megye tanácsa kormányzati segítséggel igyekszik a várható gondok hatását mérsékelni, abban a tudatban, hogy a szóban forgó bánya bezárásának előrejelzett időpontja — 1992 — nincs a távoli jövőben.

Köztudott, hogy jelenleg évi 2,5 milliárd forinttal támogatja a költségvetés az uránbányászatot. Ez az összeg azonban néhány éven belül 4-5 milliárdra is nőhet. Ha pusztán ezt tesszük jónak mérlegre, valóban nem marad sok érv az uránbányászok fenntartása mellett.

A struktúraváltás kényszeréből adódóan meg kell tehát találni — legkésőbb a már hivatkozott időpontig — a döntés várható következményeire való felkészülés legmegfelelőbb módját. Ebben a kérdésben a szakértők mindenre kiterjedő, összehangolt munkájára,

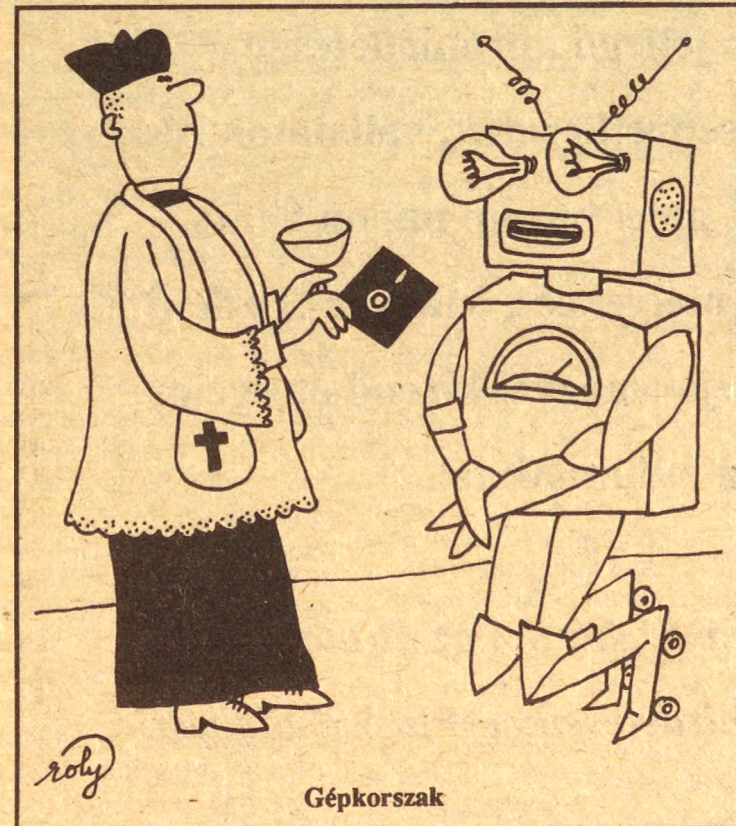
felelős közreműködésére — s elegendő megyei erőforrás híján — a kormányzat teljes támogatására is szükség van.

Hogy bizonyítékul (példájjal) mást ne is említsünk, a megszüntetésről szóló döntés közvetlenül mintegy 7000 dolgozót érint, akik a nem tegnap óta húzódozó, — alapvetően és egyszerűen a létüket elbizonytalantító — probléma miatt már nem igazán jó hangulatúak. S ha még azt is hozzávesszük, hogy a bányászok mind ez idáig ebben a térségben a családtagoknak is perspektívát, jó megélhetést biztosított, messzebb vezet a dolog...

A foglalkoztatási feszültségek terén — mint elhangzott — némi oldást jelenthet, hogy a Mecseki Ércbányászati Vállalatnál jelenleg is folyik olyan termelő, illetve szolgáltató tevékenységek, amely 1992 után is folytatható lenne.

Mindezzel együtt elengedhetetlennek látszik, hogy a minisztertanácsi határozat előkészítésekor nagy figyelmet kapjon a döntés oka, okai, a cél és ezek összefüggésében a várható következmények. A térségben ugyanis nem ez az egyetlen — megoldást illetően — már további halasztást nem tűrő probléma...

TE

Gépkorszak